

**Verstorings- en Verslechteringstoets
Zwitserleven Ronde om Texel
(Zwitserleven Zeilweek)**

Auteur: dr. ir. M.J. Baptist

Rapportnummer: C156/10

IMARES Wageningen UR

(IMARES - Institute for Marine Resources & Ecosystem Studies)

Opdrachtgever:	Stichting Ronde om Texel Postbus 182 1790 AD Den Burg -Texel
Bezoekadres:	Diek 10 1797 AB Den Hoorn Texel
Publicatiedatum:	7 december 2010

IMARES is:

- een onafhankelijk, objectief en gezaghebbend instituut dat kennis levert die noodzakelijk is voor integrale duurzame bescherming, exploitatie en ruimtelijk gebruik van de zee en kustzones;
- een instituut dat de benodigde kennis levert voor een geïntegreerde duurzame bescherming, exploitatie en ruimtelijk gebruik van zee en kustzones;
- een belangrijke, proactieve speler in nationale en internationale mariene onderzoeksnetwerken (zoals ICES en EFARO).

P.O. Box 68
1970 AB IJmuiden
Phone: +31 (0)317 48 09 00
Fax: +31 (0)317 48 73 26
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

P.O. Box 77
4400 AB Yerseke
Phone: +31 (0)317 48 09 00
Fax: +31 (0)317 48 73 59
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

P.O. Box 57
1780 AB Den Helder
Phone: +31 (0)317 48 09 00
Fax: +31 (0)223 63 06 87
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

P.O. Box 167
1790 AD Den Burg
Phone: +31 (0)317 48 09 00
Fax: +31 (0)317 48 73 62
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

© 2010 IMARES Wageningen UR

IMARES is onderdeel van Stichting DLO
KvK nr. 09098104,
IMARES BTW nr. NL 8113.83.696.B16

De Directie van IMARES is niet aansprakelijk voor gevolgschade, noch voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van IMARES; opdrachtgever vrijwaart IMARES van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag weergegeven en/of gepubliceerd worden, gefotokopieerd of op enige andere manier gebruikt worden zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

A_4_3_1-V11.2

0. Inhoudsopgave

0.	INHOUDSOPGAVE	3
1.	SAMENVATTING.....	7
2.	LOCATIEBEPALING	8
2.1	Inleiding.....	8
2.2	Het voortraject.....	8
2.3	Het evenement	9
2.4	Het Race parcours	9
2.5	Overige activiteiten	9
2.6	De veiligheidorganisatie	10
2.6.1	Veiligheidsboten	10
2.6.2	Zweefvliegtuigen.....	10
2.6.3	Inzet helicopter	10
2.6.4	Taakomschrijving veiligheids-eenheden.....	10
2.6.5	Calamiteiten.....	11
2.6.6	Go or No Go	11
2.7	Relatie met Natura 2000 gebieden	11
2.8	Aanvullende informatie.....	11
2.9	Demarcatie	12
2.10	Reeds verleende toestemming.....	12
3.	BESCHERMDE NATUURWAARDEN EN KENMERKEN.....	13
3.1	Wettelijke grondslag.....	13
3.2	Speciale beschermingszone Waddenzee	13
3.2.1	Habitattypen.....	13
3.2.2	Habitat- en Vogelrichtlijn soorten	14
3.2.3	Broedvogel (b) en niet broedvogel (n)	14
3.2.4	Gebiedbeschrijving.....	14
3.2.5	Instanthoudingdoelen.....	15
3.2.6	Specifieke kernopgave.....	15
3.2.7	Artikel 20	16
3.3	Noordzee Kustzone	16
3.3.1	Begrenzing Noordzee kustzone.....	16
3.3.2	Habitatrichtlijngebied Noordzeekustzone.....	16
3.3.3	Vogelrichtlijngebied Noordzeekustzone	17
3.3.4	Gebiedbeschrijving Noordzee kustzone	17
3.3.5	Habitattypen Noordzee kustzone	17

3.3.6 Trekvissen	18
3.3.7 Zeezoogdieren	18
3.3.8 Broedvogels	18
3.3.9 Niet broedvogels	19
3.3.10 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN	19
3.3.11 Algemene doelen	20
3.4 Duinen en Lage Land van Texel	21
3.4.1 Habitattypen Duinen en Lage Land van Texel	21
3.4.2 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)	22
3.4.3 Vogelrichtlijn: vogelsoorten (bijlage I en artikel 4.2)	22
3.4.4 Gebiedbeschrijving	23
3.4.5 Instandhoudingdoelstellingen	23
3.4.6 Algemene doelen	24
4. RELEVANTE BESCHERMDE NATUURWAARDEN EN KENMERKEN	25
4.1 Relevante natuurwaarden en kenmerken	25
4.2 Specifieke natuurwaarden	25
5. EFFECTEN-ANALYSE	27
5.1 Mogelijke negatieve effecten	27
5.1.1 De helicopter	27
5.1.2 Kortstondige verstoring	27
5.1.3 Draagkracht	27
5.1.4 Haul-out plaatsen	27
5.1.5 Passage langs De Bollen?	28
5.1.6 De Horstocht	28
5.1.7 Overige zeilactiviteiten	28
5.1.8 Noorderhaaks en Noordzeestrand	28
6. MITIGATIE	29
6.1 Mitigerende maatregelen	29
6.1.1 Het opnemen van "Gates" in het wedstrijd parcours	29
6.1.2 Het leggen van extra boeien	29
6.1.3 Verplaatsen VC-Boei	29
6.1.4 Wedstrijd tijdens hoogwater	29
6.1.5 Veiligheidsorganisatie	30
6.1.6 Veiligheidsvoertuigen	30
6.1.7 Horstocht	30
7. CONCLUSIES	32
8. VERANTWOORDING	33
9. BIJLAGE 1 GRIJZE ZEEHOND - H1364	34

9.1 Naamgeving	34
9.2 Soortgroep.....	34
9.3 Voorkomen	34
9.4 Beschrijving.....	34
9.5 Ecologie	34
9.6 Verspreiding.....	35
9.7 Bescherming	35
9.8 Beoordeling landelijke staat van instandhouding.....	36
9.9 Recente ontwikkelingen	36
9.10 Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied.....	36
9.11 Beoordelingsaspect populatie	37
9.12 Beoordelingsaspect leefgebied.....	37
9.13 Beoordelingsaspect toekomstperspectief.....	37
9.14 Landelijke instandhoudingsdoelstelling.....	37
10. BIJLAGE 2 GEWONE ZEEHOND - H1365.....	38
10.1 Naamgeving.....	38
10.2 Soortgroep	38
10.3 Voorkomen	38
10.4 Beschrijving	38
10.5 Ecologie	38
10.6 Verspreiding.....	39
10.7 Bescherming.....	39
10.8 Beoordeling landelijke staat van instandhouding	40
10.9 Recente ontwikkelingen	40
10.10 Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied.....	41
10.11 Beoordelingsaspect populatie	41
10.12 Beoordelingsaspect leefgebied.....	41
10.13 Beoordelingsaspect toekomstperspectief.....	41
10.14 Landelijke instandhoudingsdoelstelling.....	41
11. BIJLAGE 3 NATURA 2000-GEBIED #1	42
11.1 Kaartblad 34 - Waddenzee	42
11.2 Kaartblad 25 - Waddenzee	43
11.3 Kaartblad 30 - Waddenzee	44
11.4 Kaartblad 35 - Waddenzee	45

12.	BIJLAGE 4 NATURA 2000-GEBIED #2	46
12.1	Kaartblad 02 - Duinen en Lage Land van Texel	46
12.2	Kaartblad 03 - Duinen en Lage Land van Texel	47
12.3	Kaartblad 01 - Duinen en Lage Land van Texel	48
13.	BIJLAGE 5 NATURA 2000-GEBIED #7	49
13.1	Kaartblad 20 - Noordzeekustzone.....	49
13.2	Kaartblad 17 - Noordzeekustzone.....	50
13.3	Kaartblad 18 - Noordzeekustzone.....	51
13.4	Kaartblad 16 - Noordzeekustzone.....	52
13.5	Kaartblad 15 - Noordzeekustzone.....	53

1. Samenvatting

De stichting “Zwitserleven Ronde om Texel” is van plan in de periode¹ 15 juni 2011 tot en met 28 juni 2011 de Zwitserleven zeilweek met als hoogtepunt en afsluiting “De Zwitserleven Ronde om Texel” te organiseren. De Zwitserleven Ronde om Texel is ’s werelds grootste catamaran race en wordt in 2011 voor de 34^e keer georganiseerd.

In de week voorafgaande aan de ZwitserLeven Zwitserleven Ronde om Texel zullen vanaf **maandag 20 juni t/m vrijdag 24 juni** de Nacrakampioenschappen, Slalom Surfkampioenschappen en de voorwedstrijden ZwitserLeven Open NK, vh TDO worden gevaren voor de kust bij paal 17. Daarnaast wordt op **donderdag 23 juni** een toertocht naar de Hors georganiseerd. Op **vrijdag 24 juni** vindt de tocht naar het Noorden (paal 28) plaats. Beide tochten worden georganiseerd om de veiligheid en communicatie te testen.

Inmiddels heeft de Adjunct-Rijkshavenmeester, Kapitein-luitenant ter Zee P.J.H.M. Weterings in zijn hoedanigheid als bevoegde autoriteit, onder voorwaarden, toestemming verleend om in het kader van artikel 1.23 van het Binnenvaartpolitiereglement en artikel 12 lid 2 van het Scheepvaartreglement territoriale zee gebruik te mogen maken van het genoemde gebied.

De activiteiten zullen een beperkt aantal voornamelijk tijdens hoogwater foeragerende vogels uit hun oorspronkelijke foerageergebieden verdrijven. Deze vogels kunnen in aangrenzende gebieden zonder verstoring doorgaan met voedsel zoeken.

Mogelijke verstoring zal vooral het gevolg zijn van de aanwezigheid van de deelnemende catamarans en volgboten en zal een tijdelijk karakter hebben (naar schatting enkele uren).

De surveillancehelikopter zal in principe op een veilig geachte vlieghoogte blijven en slechts in het geval van een calamiteit naar lagere hoogten afzakken. De mogelijke kans op verstoring door de helikopter wordt als gering ingeschat.

Naar verwachting zullen er geen negatieve effecten optreden ten aanzien van te beschermen natuurwaarden in de Duinen en Lage land van Texel.

De Staat van Instandhouding van de SBZ Waddenzee, de SBZ Noordzeekustzone en de SBZ Duinen en Lage land van Texel wordt, naar de inschatting van de samensteller van deze nota, niet negatief beïnvloed.

¹ Inclusief de voorbereidingen

2. LOCATIEBEPALING

2.1 Inleiding

De stichting “Zwitserleven Ronde om Texel” is van plan in de periode² 15 juni 2011 tot en met 28 juni 2011 de Zwitserleven zeilweek met als hoogtepunt en afsluiting “De Zwitserleven Ronde om Texel” te organiseren. De Zwitserleven Ronde om Texel is ’s werelds grootste catamaran race en wordt in 2011 voor de 34e keer georganiseerd. Het belang van Catamaran zeilen is de laatste jaren zodanig toegenomen dat het Internationaal Olympisch Comité in 2010 deze tak van sport terug geplaatst heeft op de lijst met Olympische sporten. De stichting Zwitserleven Ronde om Texel werkt onder auspiciën van de Koninklijke Nederlandse Watersport Verbond. De ISAF (International Sailing Federation) is de internationale overkoepelende organisatie van de catamaran zeilers en als zodanig volledig erkend door het Internationaal Olympisch Comité.

2.2 Het voortraject

De **Zwitserleven Ronde om Texel** is een jaarlijkse zeilwedstrijd (regatta) in de maand juni voor zeilboten van het type catamaran rond het eiland Texel. De totale afstand rond Texel is ongeveer 100 km. De race begint en eindigt bij *Paal 17*.

Het evenement is begonnen in 1978 met 84 boten. Het is sindsdien uitgegroeid tot de grootste Catamaran zeilwedstrijd ter wereld en geniet ruime internationale belangstelling. Van de deelnemers aan de Zwitserleven Ronde om Texel is een groot deel van de deelnemers professionele catamaran zeiler. De Zwitserleven Ronde om Texel waaraan ook honderden amateurzeilers meedoen trekt jaarlijks duizenden toeschouwers naar Texel. De groei was eens zo onstuimig dat er zelfs races waren met meer dan 900 boten (met nabij tweeduizend zeilers). Omdat dit tot gevaarlijke situaties leidde is nu de inschrijving beperkt. Het aantal deelnemende catamarans is door de organisatie gesteld op maximaal 700.

De exacte dag in juni waarop de race plaatsvindt en het tijdstip van de dag zijn afhankelijk van het getij. Onder ongunstige omstandigheden of wanneer een deelnemer te langzaam vaart kan men op droogvallende zandplaten en banken vast komen te zitten of schade oplopen. De Zwitserleven Ronde om Texel is 2011 vastgesteld op zaterdag 25 juni.

In 2010 werd, vanwege de slechte weeromstandigheden en zware zeeegang, de Zwitserleven Ronde om Texel afgelast.

² Inclusief de voorbereidingen

2.3 Het evenement

In de week voorafgaande aan de ZwitserLeven Zwitserleven Ronde om Texel zullen vanaf **maandag 20 juni t/m vrijdag 24 juni** de Nacrakampioenschappen, Slalom Surfkampioenschappen en de voorwedstrijden ZwitserLeven Open NK, vh TDO worden gevaren voor de kust bij paal 17. Daarnaast wordt op **donderdag 23 juni** een toertocht naar de Hors georganiseerd. Op **vrijdag 24 juni** vindt de tocht naar het Noorden (paal 28) plaats. Beide tochten worden georganiseerd om de veiligheid en communicatie te testen.

2.4 Het Race parcours

Het race parcours is gelegen in het zeegebied rond Texel. Op een aantal plaatsen worden de zeilers door z.g. "Gates" geleid om het veld en de controle beheersbaar te houden. De coördinaten waarbinnen de race zal worden gevaren zijn nauwelijks aan te geven, doch tijdens de race blijven de deelnemers en alle deelnemende veiligheidsboten binnen een zone van twee mijl gerekend vanuit de kust van Texel.

Het aantal toeschouwers op het water is vanuit de organisatie moeilijk in te schatten. Er zal zich zeker een groot aantal waterliefhebbers met hun boot(je) richting Texel begeven. Vanuit de organisatie worden genodigden en relaties geadviseerd via beroepsverhuurders een boot te charteren en het evenement op deze wijze te aanschouwen.

Eventueel zal er een aantal schepen met genodigden vanuit Oudeschild de Noord- en Waddenzee opvaren om het evenement te aanschouwen. Vele kleinere schepen zullen zich ophouden ter hoogte van de havenmond van Oudeschild. Ook zullen enkele schepen zich dicht naar de start willen begeven.

2.5 Overige activiteiten

Overzicht van activiteiten die tijdens de ZwitserLeven Ronde om Texelweek plaatsvinden:

- Aanlanden op een toegewezen plaats op de Hors op donderdag 23 juni i.v.m. de Horstocht voor het testen van alle communicatieve middelen en verkenning van het Molengat.
- Landen van de helikopter op zaterdag 25 juni t.b.v. de wedstrijdleader en hoofd Veiligheid voor waarborgen veiligheid deelnemers aan de ZwitserLeven Zwitserleven Ronde om Texel.
- Bij calamiteiten langs de vloedlijn gebruik mogen maken voor afvoer van catamarans en deelnemers door terreinwagens en/of rupsvoertuigen in Natura 2000-gebieden.
- Inzet gemotoriseerde volgboten voor de te houden wedstrijden.
- Het programma voor de wedstrijden bij Paal 17 ziet er afhankelijk van de wind en weersomstandigheden als volgt uit:
 - Nacra kampioenschappen van 20 t/m 22 juni
 - Surfwedstrijden van 21 t/m 24 juni
 - ZwitserLeven Dutch Open, vh TDO, van 22 t/m 24 juni
 - Shorttrack/funraces/demo's op 24 juni
- Startprocedure vanaf Paal 17
- Horstocht naar zuidpunt op 23 juni

- Tocht naar Noord op 24 juni
- ZwitserLeven Ronde om Texel op zaterdag 25 juni

2.6 De veiligheidorganisatie

2.6.1 Veiligheidsboten

Er zullen ongeveer 80 volgboten worden ingezet in verschillende sectoren. Hieronder vallen schepen van de KNRM, Rijkswaterstaat District Noord (Betonningsvaartuig), het Korps Mariniers, het NIOZ, de KLPD, enkele vertegenwoordigers van veiligheidsboten en veiligheidsmiddelen zoals Duarry, Viking, Yamaha.

Daarnaast zullen vele door de organisatie ingeschakelde particulieren, welke ervaring hebben bij andere evenementen, zoals de North Sea Regatta, de v/h Sparegatta en bezitters van een eigen boot, welke werkzaam zijn bij verschillende reddingmaatschappijen assistentie verlenen.

2.6.2 Zweefvliegtuigen

Teneinde overzicht op het wedstrijdveld te houden worden er vanaf het vliegveld Texel maximaal 2 zweefvliegtuigen van de Zweefclub Texel ingezet.

2.6.3 Inzet helikopter

Verder zal tijdens de race nagenoeg permanent een helikopter door de veiligheidcoördinator of de wedstrijdleider worden bemand. De primaire taak van de helikopter is het wedstrijdveld nauwlettend in de gaten houden en coördinerend optreden naar de volgboten. De coördinator veiligheid draagt er zorg voor dat de commandopost altijd bemand is, zodat in spoedgevallen direct kan worden ingegrepen.

2.6.4 Taakomschrijving veiligheidsseenheden

De taak van de door de organisatie ingezette eenheden is:

- De veiligheid van de deelnemers tijdens de race, in de breedste zin van het woord, waarborgen.
- In sectoren rond het eiland stationair aanwezig zijn bij aanvang van de race.
- Het leveren van “veegvaartuigen” aan de staart van het wedstrijdveld
- Het begeleiden van deelnemers voordat zij het Molengat in gaan.
- De begeleiding van deelnemers tijdens de race waarbij een evenredige verdeling van volgboten in het veld zal worden nagestreefd.
- Tijdens de ZwitserLeven ZwitserLeven Ronde om Texel op **zaterdag 25 juni** de veiligheid coördineren vanuit een helikopter en twee zweefvliegtuigen zodat snel handelend kan worden opgetreden via de coördinator naar de volgschepen.

De boten van de wedstrijdleiding hebben naast een controlerende ook een observerende taak op verschillende locaties in het veld binnen de race. Denk hierbij aan de VC-boei, de haven van Oudeschild (hierbij meldingsplicht voor volgboten) en de start/finish. Daarnaast varen er permanent wedstrijd- en controleboten mee in het wedstrijdveld. Alle deelnemers worden voorzien van de notice-of-race (schriftelijke instructies) en zullen deze op het inschrijfformulier als aanvaard ondertekenen.

2.6.5 Calamiteiten

Bij calamiteiten zal er opgeschaald worden naar de overkoepelende organisatie de Kustwacht te Den Helder en de Rijkshavenmeester te Den Helder. Deze zijn volledig geïnformeerd en dit zal geschieden in overleg met de burgemeester van Texel (Openbare Orde en Veiligheid), de Commandant Maritieme Middelen (Rijkshavenmeester) waaronder tevens de overige instanties ressorteren. Het besluit tot opschaling zal vanuit de organisatie samen met de direct betrokken instanties worden genomen.

2.6.6 Go or No Go

Criteria met betrekking tot **“Go or No Go”** zijn afhankelijk van het weer en de zeevang in de 24 uur voorafgaande aan de Ronde en de verwachting voor de eerste 12 uur op de dag van de race.

De golfhoogte, branding, windrichting en sterkte worden na overleg met verschillende instanties, zoals kustwachtcentrum, KNMI en overige organisaties, welke zich met het voorspellen van het weer bezig houden, geanalyseerd en besproken, waarna de burgemeester zal worden betrokken bij het geven van **“Go or No Go”**. Daarnaast wordt de organisatie door middel van een on-lineverbinding bij elke verandering van het weer door het KNMI op de hoogte gehouden gedurende de zaterdag.

2.7 Relatie met Natura 2000 gebieden

De stichting Zwitserleven Ronde om Texel Nederland realiseert zich dat het evenemententerrein ligt in meerdere Natura 2000 gebieden en aangetoond zal moeten worden dat het evenement geen significante gevolgen heeft voor de natuur- en instandhoudingdoelen voor deze gebieden. De organisatie en de deelnemende teams doen er alles aan om de milieubelasting tot een minimum te beperken.

2.8 Aanvullende informatie

De voorgenomen activiteiten maken deel uit van de "Zwitserleven Ronde om Texel", een catamaranrace rondom het eiland Texel. Tijdens deze race wordt het eiland Texel gerond, zowel door de deelnemende catamarans, aangewezen veiligheidvaartuigen, als door een kleine helikopter die voor observatie en veiligheidsredenen boven de deelnemende boten vliegt.

De catamarans en begeleidende schepen varen in de Speciale Beschermingszones (SBZ) Noordzeekustzone (Natura 2000 gebied 7) en Waddenzee (Natura 2000 gebied 1).

Door de helikopter en de zweefvliegtuigen wordt gevlogen boven de Speciale Beschermingszones (SBZ) Noordzeekustzone (Natura 2000 gebied 7) en Waddenzee (Natura 2000 gebied 1) en in de omgeving van de SBZ Duinen en Lage Land van Texel (Natura 2000 gebied 2).

De globaal door de helikopter te volgen route is als volgt. De Zwitserleven Ronde om Texel wordt gestart op de Noordzee bij Paal 17 (ten zuiden van De Koog). Daarna wordt een route gevolgd via het Eijerlandse Gat, het Vogelzwin, de VC boei, de Vlake van Kerken, de Texelstroom, het Molengat (tussen de Razende Bol en de Texelse Hors) en de Noordzee,

terug naar het startpunt, dat tevens als finish fungeert. Het beschermd natuurmonument Schorren van de Eendracht, tevens omvattende de Vlake van Kerken en deel uitmakend van de SBZ Waddenzee, wordt gepasseerd door zowel de catamarans als de helikopter. Tijdens deze vlucht passeert de helikopter de navolgende (staats)natuurreservaten en beschermde natuurmonumenten (aangewezen op basis van Artikel 7 en Artikel 9, zevende lid, van de Natuurbeschermingswet) die echter geen van alle worden overvlogen. Het gaat om de volgende gebieden: Polder Ceres, Hanenplas en Korver's kooi. Daarnaast wordt gevlogen in de omgeving van enkele Natuurreservaten die in eigendom zijn van de Vereniging Natuurmonumenten. Het betreft de reservaten de Bol, Wagejot, de Zandkes, Dijkmanshuizen, Ottersaat, Büttikofers Mieland, de Schans, de Molenkolk, 't Stoar en de Petten. Ook deze gebieden worden niet overvlogen.

2.9 Demarcatie

Deze verstoring- en verslechteringtoets behelst de SBZ Waddenzee, de SBZ Noordzeekustzone en de SBZ Duinen en Lage land van Texel. In deze toets beschreven evenement betreft twee hoofdactiviteiten:

1. Het om veiligheidsredenen begeleiden van de catamarans die deelnemen aan de Zwitserleven Ronde om Texel door een surveillancehelikopter en veiligheidvaartuigen
2. Het uitvoeren van diverse zeil- en surfwedstrijden in het kader van de Zwitserleven zeilweek - Zwitserleven Ronde om Texel

De relevante kaarten van Natura 2000 gebied nummer 1 (Waddenzee), nummer 2 (Duinen en Lage Land van Texel) en Nummer 3 (Noordzeekustzone) zijn in dit rapport opgenomen als bijlage 3, 4 en 5.

2.10 Reeds verleende toestemming

Inmiddels heeft de Adjunct-Rijkshavenmeester, Kapitein-luitenant ter Zee P.J.H.M. Weterings in zijn hoedanigheid als bevoegde autoriteit, onder voorwaarden, toestemming verleend om in het kader van artikel 1.23 van het Binnenvaartpolitiereglement en artikel 12 lid 2 van het Scheepvaartreglement territoriale zee gebruik te mogen maken van het genoemde gebied.

3. BESCHERMDE NATUURWAARDEN EN KENMERKEN

3.1 Wettelijke grondslag

De verstoring- en verslechteringtoets heeft betrekking op het uitvoeren van de Zwitserleven Ronde om Texel en de daarbij behorende activiteiten.

De Waddenzee, Noordzeekustzone en de Duinen en Lage Land van Texel zijn aangewezen als SBZ als bedoeld in artikel 4 van richtlijn 79/409/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 2 april 1979 inzake het behoud van de vogelstand en is geplaatst op de lijst van de gebieden van communautair belang als bedoeld in artikel 4, tweede lid, van richtlijn 92/43/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

Het SBZ Waddenzee gebied omvat alle buitendijkse delen, inclusief de grotere kweldereenheden langs de vastelandskust en op de eilanden. De begrenzing loopt zeewaarts tot in het zeegat tussen de eilanden. De Waddenzee wordt algemeen beschouwd als het – ook in internationaal opzicht – belangrijkste natuurgebied in ons land. Deze status dankt het gebied onder andere aan de grote aantallen foeragerende trekvogels, aan het belang als opgroei-gebied voor vissoorten uit de Noordzee, broed- en leefgebied van een aantal vogelsoorten en het leefgebied van grote populaties zeehonden.

3.2 Speciale beschermingszone Waddenzee

3.2.1 Habitattypen

De SBZ Waddenzee³ is, op basis van het ontwerp aanwijzingsbesluit, aangewezen voor de volgende habitattypen:

- 1110 Permanent met zeewater van geringe diepte overstroomde zandbanken
- 1140 Bij eb droogvallende slikwadden en zandplaten
- 1310 Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met Zeekraal en andere zoutminnende planten
- 1320 Schorren met slijkgrasvegetatie
- 1330 Atlantische schorren met kweldergrasvegetatie
- 2110 Embryonale wandelende duinen
- 2120 Wandelende duinen met kruidvegetatie (witte duinen)
- 2130 Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (grijze duinen); prioritair habitatype
- H2160 Duindoornstruwelen
- H2190 Vochtige duinvalleien

³ Natura 2000-gebied #1. Voor dit rapport kaartblad 34

3.2.2 Habitat- en Vogelrichtlijn soorten

De SBZ Waddenzee is, op basis van het ontwerp aanwijzingsbesluit, aangewezen voor de volgende Habitat- en Vogelrichtlijnsoorten:

H1095 Zeeprik

H1099 Rivierprik

H1103 Fint

H1364 Grijze zeehond (zie bijlage 2)

H1365 Gewone zeehond (zie bijlage 3)

3.2.3 Broedvogel (b) en niet broedvogel (n)

A005	Fuut - n	A017	Aalscholver - n
A034	Lepelaar - b/n	A037	Kleine zwaan - n
A039	Toendrarietgans - n	A043	Grauwe gans - n
A045	Brandgans - n	A046	Rotgans - n
A048	Bergeend - n	A050	Smient - n
A051	Krakeend - n	A052	Wintertaling – n
A053	Wilde eend - n	A054	Pijlstaart - n
A056	Slobeend - n	A062	Topper - n
A063	Eider - b,n	A067	Brilduiker - n
A069	Middelste zaagbek - n	A070	Grote zaagbek - n
A081	Bruine kiekendief - b	A082	Blauwe kiekendief - b
A103	Slechtvalk - n	A130	Scholekster - n
A132	Kluut - b,n	A137	Bontbekplevier - b/n
A138	Strandplevier - b	A140	Goudplevier - n
A141	Zilverplevier - n	A142	Kievit - n
A143	Kanoet - n	A144	Drieteenstrandloper - n
A147	Krombekstrandloper - n	A149	Bonte strandloper - b/n
A156	Grutto - n	A157	Rosse grutto – n
A160	Wulp - n	A161	Zwarte ruiter - n
A162	Tureluur - n	A164	Groenpootruiter - n
A169	Steenloper - n	A183	Kleine mantelmeeuw - b
A191	Grote stern - b	A193	Visdief - b
A194	Noordse stern - b	A195	Dwergstern - b
A197	Zwarte stern - n	A222	Velduil – b

Uit deze lijst zijn de eerder aangewezen soorten A041 Kolgans, A068 Nonnetje en A125 Meerkoet verwijderd.

3.2.4 Gebiedbeschrijving

De Waddenzee is van zeer groot belang als broedgebied voor kustgebonden waadvogels (lepelaar), eenden (Eider, Bergeend), meeuwen (Stormmeeuw, Zilvermeeuw, Kleine mantelmeeuw), sterns (Grote stern, Visdief, Noordse stern en Dwergstern) en steltlopers (Kluut, Scholekster, Bontbekplevier, Strandplevier, Tureluur). Het betreft in alle gevallen broedvogels van embryonale duinen, duinmeren, hoge zandplaten met schelpen en hogere delen van kwelder. Daarnaast leveren enkele kweldergebieden met al dan niet aangrenzende jonge duinen (Mokbaai, Slufter, De Schorren, Kroon's polders, De Boschplaat, Nieuwlandsreid, Hon, Oosterkwelder en kweldergebieden op Rottumerplaat en –oog) een

belangrijke bijdrage aan de broedpopulatie van soorten van grijze duinen (Blauwe kiekendief, Velduil) en duinmoerassen (Bruine kiekendief). Voor de twee zeehondensoorten die in Nederland voorkomen is het gebied van essentieel belang als rustgebied en om hun jongen te werpen en te zogen.

3.2.5 Instandhoudingdoelen

Voor de Waddenzee, en voor andere SBZ's, zijn de volgende algemene instandhoudingdoelen geformuleerd:

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingdoelen zijn geformuleerd.

3.2.6 Specifieke kernopgave

Daarnaast zijn specifiek voor dit gebied de volgende specifieke kernopgaven geformuleerd:

1.03 Overstroomde zandbanken & biogene structuren:

Verbetering kwaliteit permanent overstroomde zandbanken (getijdengebied) H1110_A o.a. met biogene structuren met mosselen. Tevens van belang als leefgebied voor Eider A063 en Zwarte zee-eend A065 en als kraamkamer voor vis.

1.07 Zoet-zout overgangen Waddengebied:

Herstel zoet-zout overgangen (bijvoorbeeld via spuiregime en vistrappen) i.h.b. visintrek Afsluitdijk, Westerwoldse Aa en Lauwersmeer/Reitdiep in relatie tot Drentse Aa (Rivierprik H1099).

1.09 Achterland fint:

Behoud van verbinding met de rivier de Eems ten behoeve van paaifunctie voor de fint H1103 in Duitsland.

1.10 Diversiteit getijdenplaten:

Verbetering kwaliteit slik- en zandplaten (getijdengebied) H1140_A ten behoeve van vergroting biodiversiteit.

1.11 Rust- en foerageergebieden:

Behoud slikken en platen voor rustende en foeragerende niet-broedvogels zoals voor Bonte strandloper A149, Rosse grutto A157, Scholekster A130, Kanoet A143, Steenloper A169 en Eider A063 en rustgebieden voor Grijze zeehond H1364 (bijlage 1) en Gewone zeehond H1365(bijlage 2).

1.13 Voortplantingshabitat:

Behoud ongestoorde rustplaatsen en optimaal voortplantingshabitat (waaronder

embryonale duinen H2110) voor Bontbekplevier A137, Strandplevier A138, Kluut A132, Grote stern A191 en Dwergstern A195, Visdief A193 en Grijze zeehond H1364.

1.16 Diversiteit schorren en kwelders:

Behoud (Waddenzee) en herstel (Delta) van schorren en zilte graslanden (buitendijks) H1330_A met alle successiestadia, zoet-zout overgangen, verscheidenheid in substraat en getijregime en mede als hoogwatervluchtplaats.

Genoemde kernopgaven worden in de aanwijzingsbesluiten per habitattype en per soort nader gepreciseerd.

3.2.7 Artikel 20

De Waddenzee is daarnaast, volgens in grote lijnen identieke begrenzings, aangewezen als Staatsnatuureservaat (aanwijzingen in 1987 en 1993). Hierin zijn algemene verbodsbepalingen opgenomen ten aanzien van verstoring (met name gericht op concentraties vogels en zeehonden) en zijn bepaalde gebieden aangewezen die gedurende het gehele jaar of een deel daarvan geheel gevrijwaard dienen te blijven van verstoring (zogenaamde Artikel 17-gebieden, na de herziening van de NB-wet omgedoopt tot Artikel 20 gebieden). Recreatievaart in de Waddenzee wordt geacht groepen zeehonden niet dichterbij 1500 m te benaderen.

3.3 Noordzee Kustzone

3.3.1 Begrenzing Noordzee kustzone

Het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone⁴ ligt in de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland en behoort tot het grondgebied van de gemeenten Ameland, Dongeradeel, Schiermonnikoog, Terschelling, Vlieland, Eemsmond, Den Helder, Texel, Zijpe en Bergen.

Het Natura 2000-gebied Noordzeekustzone bestaat uit de kustwateren van de Noordzee tussen Bergen aan Zee en de Eems. De zeewaartse grens van het Vogelrichtlijngebied en het Habitatrichtlijngebied is gelijkgetrokken en ligt op de doorgaande dieptelijn van NAP -20 meter. Op de (bewoonde) eilanden ligt de grens op de duinvoet. Langs de Noord-Hollandse kust ligt de grens op de laagwaterlijn. In de zeegaten tussen Noordzee en Waddenzee en ten oosten van Schiermonnikoog valt de grens samen met die van de Waddenzee (deze grens is gebaseerd op de Planologische Kernbeslissing Waddenzee).

3.3.2 Habitatrichtlijngebied Noordzeekustzone

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied Noordzeekustzone is als volgt:

De zuidelijke grens is van Petten (Paal 22) naar Bergen aan Zee (Paal 34);

De zeewaartse grens van Bergen tot Schiermonnikoog ligt op de doorgaande NAP -20 meter dieptelijn. Dit is tevens de grens van het voorkomen van het habitattype permanent overstroomde zandbanken, Noordzeekustzone (H1110B), dat voornamelijk voorkomt in mariene wateren tot een diepte van 20 meter.

⁴ Natura 0200-gebied #7, voor dit rapport kaartblad 20

De noordgrens wordt gevormd door de grens van het grensgebied tussen Nederland en Duitsland in het Eems-Dollardgebied.

3.3.3 Vogelrichtlijngebied Noordzeekustzone

De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied Noordzeekustzone is als volgt:

De zeewaartse grens is gelegd op de doorgaande NAP –20 m dieptelijn. Dit sluit aan op het leefgebied van de zwarte zee-eend, die tot maximaal 20 meter diep kan duiken. Deze zeewaartse grens omvat daarmee ook het overgrote deel van het leefgebied van roodkeelduiker en parelduiker tussen Bergen en de Eemsmonding.

De zuidgrens is Bergen aan Zee (Paal 34). Dit is onderdeel van het leefgebied van de zwarte zee-eend, één van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

De aanwijzing legt het volgende vast:

de precieze begrenzing van een gebied,

voor welke soorten en/of habitattypen het is aangewezen en

welke doelstellingen er voor deze soorten en/of habitattypen gelden.

3.3.4 Gebiedbeschrijving Noordzee kustzone

Het zandige kustgebied bestaat uit kustwateren, ondiepten en enkele hoger gelegen zandbanken (waar de Noorderhaaks er één van is) en is van belang als rust- en voedselgebied voor zeehonden, meeuwen, sterns, zeeduikers en zee-eenden. Tot voor kort vormden de banken van Spisula in de Noordzeekustzone een belangrijke voedselbron voor de duikende eenden, nu is deze rol voor een deel overgenomen door Ensis-banken.

Permanent met zeewater overstroomde zandbanken komen met name voor in de buitendelta's van de zeegaten tussen de Waddeneilanden. Van oudsher is dit een belangrijk broedgebied voor kleine, kustgebonden pleviertjes: Bontbekplevier en Strandplevier, maar hiervoor aan belang sterk ingeboet. De wateren van de Noordzeekustzone zijn van belang als foerageergebied voor zeevogels. Daarbij gaat het enerzijds om viseters, waaronder de Roodkeelduiker en de Parelduiker, waarvoor locaties waar verschillende watermassa's samenkomen (tussen de eilanden) favoriete visgronden zijn. Anderzijds gaat het om benthoseters, die veelal op schelpdieren (o.a. strandschelpen en mesheften) foerageren, zoals Zwarte zee-eend (verreweg het belangrijkste gebied), Eider en Topper. Met name de Eider gebruikt het gebied vooral bij slecht aanbod in de Waddenzee. De stranden hebben een foerageerfunctie voor Drieteenstrandlopers (belangrijkste gebied na de Waddenzee) en een rustfunctie voor diverse soorten steltlopers die elders in het Waddengebied foerageren. Daarbij is er uitwisseling met de gebieden die behoren tot de SBZ Waddenzee.

3.3.5 Habitattypen Noordzee kustzone

Het gebied is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitats opgenomen in bijlage I van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een bijdrage levert aan de instandhouding op landelijk niveau. Ten behoeve van de nationale uitwerking van de Habitatrichtlijn is een deel van de habitattypen verdeeld in subtypen, vanwege de zeer ruime variatie in fysieke omstandigheden en soortensamenstelling. De namen van de habitattypen en daarvan afgeleide subtypen zullen verder met hun verkorte namen worden aangeduid.

H2190	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)
H2110	Embryonale duinen
H1310_A	Zilte pionierbegroeiing type_a (zeekraal)
H1310_B	Zilte pionierbegroeiing type_b (zeevetmuur)

H1330_A	Schorren en zilte graslanden type_a (buitendijks)
H1330_C	Schorren en zilte graslanden type_c (buitendijks, slecht ontwikkeld)
H1140_B	Droogvallende slikwadden en zandplaten 3107
H1110_B	Permanent overstroomde zandbanken

3.3.6 Trekvisser

Voor de Noordzeekustzone is een drietal soorten trekvisser van de Habitatrichtlijn relevant, namelijk:

- H1095 de Zeepril,
- H1099 de Rivierpril
- H 1130 de Fint.

Alle zijn anadrome soorten, dat wil zeggen dat volwassen visser vanuit zee de rivieren optrekken om daar te paaien. Een belangrijk deel van het leven wordt echter op zee doorgebracht, waarbij de kustzone van vermoedelijk groot belang is. De Staat van Instandhouding van deze soorten is (matig) ongunstig en dat heeft oorzaken die buiten de Noordzeekustzone liggen. Het betreft de aanwezigheid van barrières die de trek naar de rivieren en vice versa bemoeilijken en de aanwezigheid en kwaliteit van paaiplaatsen bovenstrooms. Voor de Noordzeekustzone zijn geen herstelmaatregelen noodzakelijk en dient het leefmilieu te voldoen aan algemene waterkwaliteitseisen.

3.3.7 Zeezoogdieren

Voor de Noordzeekustzone is een drietal zeezoogdieren van de Habitatrichtlijn relevant, namelijk:

- H1351 de Bruinvis
- H1364 de Grijze Zeehond
- H1365 de Gewone Zeehond

Voor alle soorten geldt dat de in Nederland voorkomende dieren deel uitmaken van een populatie die verspreid is over een groter deel van de Noordzee dan alleen het Nederlandse. Zeker ten aanzien van de Bruinvis geldt dat beheer van de populatie een groter gebied dient te betreffen dan de Natura 2000-gebieden alleen. De aanwezigheid in de Noordzeekustzone is daarom ook afhankelijk van vele factoren die deels buiten het gebied gelegen zijn. Voor de Noordzeekustzone geldt dat voldaan moet worden aan algemene kwaliteitseisen van het leefgebied en dat negatieve effecten op de populatie beperkt moeten blijven.

Voor de zeehonden geldt dat de Noordzeekustzone onderdeel vormt van het leefgebied van de populatie van het Waddengebied en de Delta. Ook vindt er uitwisseling plaats met leefgebieden elders binnen en buiten Nederland.

3.3.8 Broedvogels

In het Aanwijzingsbesluit van de Noordzeekustzone is een drietal broedvogels opgenomen die broeden op de groene stranden van de Noordzeekustzone. Het gaat om de:

- A137 Bontbekplevier
- A138 Strandplevier
- A195 Dwergstern.

De laatste broedt in kolonies. De broedgebieden bevinden zich in de pionierszones waar de habitattypen H2110 (embryonale duinen), H1310 (zilte pioniersbegroeiingen) en H1330 (schorren en zilte graslanden) deel van uitmaken.

De Strandplevier is een typische soort van habitatype H2110 (embryonale duinen) als constante soort, indicatief voor een goede a-biotische toestand. Afwezigheid van deze soort duidt op een verminderde kwaliteit van het habitatype. Er wordt echter vooral op het strand gebroed. De broedvogels vormen tevens onderdeel van de kernopgave voor de Noordzeekustzone als voortplantingshabitat en vormen een sense of urgency voor het beheer. De consequentie hiervan is dat in de komende beheerplanperiode gezorgd moet worden voor afdoende maatregelen voor het behoud van ongestoorde rustplaatsen en voortplantingshabitat voor deze broedvogels.

3.3.9 Niet broedvogels

De Noordzeekustzone is van betekenis als broed-, rui en/of overwinteringsgebied en rustplaats voor een groot aantal vogelsoorten. Het gaat om vogels die voornamelijk op het open water leven en foerageren op vis. Het gaat om de:

- A001 Roodkeelduiker
- A002 Parelduiker
- A017 Aalscholver
- A062 Topper
- A063 Eider
- A065 Zwarte Zee-eend
- A117 Dwergmeeuw

Daarnaast gaat het om steltlopers die hun voedsel zoeken op de stranden, platen, kwelders en duinen van de Noordzeekustzone. Deze bodemdieren etende vogels zijn:

- A169 Steenloper
- A048 Bergeend
- A137 Bontbekplevier en
- A144 Drieteenstrandloper.

Andere soorten gebruiken de stranden, platen, kwelders en duinen vooral om te rusten

- A149 Bonte Strandloper
- A132 Kluut
- A157 Rosse Grutto
- A160 Wulp
- A141 Zilverplevier

3.3.10 INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing

doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau. Tevens is daarbij aangegeven welke habitattypen en/of soorten ten koste mogen gaan van andere habitattypen en soorten. Voor een beperkt aantal soorten en habitattypen zijn op basis van artikel 10a, derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 “complementaire doelen” geformuleerd. Het betreft soorten en habitattypen die onder druk staan en waarvoor Nederland in Europees verband een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Dit betekent dat aan een beperkt aantal Vogelrichtlijngebieden Habitatrichtlijndoelen zijn toegekend (en andersom) en dat aan een beperkt aantal Habitatrichtlijngebieden “ontwikkeldoelen” zijn toegekend. Met behulp van deze complementaire doelen is de realisering van de landelijke doelen voldoende gewaarborgd. Deze doelen maken volwaardig onderdeel uit van de aanwijzingsbesluiten. De betreffende waarden worden niet aangemeld bij de Europese Commissie.

Voor de Natura 2000-gebieden zullen in beheerplannen instandhoudingsmaatregelen worden uitgewerkt die beantwoorden aan de gebiedsspecifieke ecologische vereisten van de betrokken natuurlijke habitats en soorten.

Als verdere invulling van het stellen van prioriteiten zijn voor de acht onderscheiden Natura 2000-landschappen¹³ op grond van de daar voorkomende habitattypen en soorten, hun landelijke betekenis van deze waarden binnen het betreffende landschap, de belangrijkste verbeteropgaven en de beïnvloedingsmogelijkheden, kernopgaven geformuleerd. Per landschap omvatten ze de belangrijkste behoud- en herstelopgaven. De kernopgaven stellen prioriteiten (“richting geven”) en geven overeenkomsten en verschillen tussen en binnen de gebieden aan. Zij hebben in het bijzonder betrekking op habitattypen en soorten die sterk onder druk staan en/of waarvoor Nederland van groot of zeer groot belang is. De kernopgaven worden per Natura 2000-landschap behandeld en opgesomd in hoofdstuk 5 van het Natura 2000 doelendocument (2006

In bijlage B.4 van deze Nota van toelichting is een overzicht opgenomen van alle gebiedsdoelstellingen per habitatype en per (vogel)soort.

3.3.11 Algemene doelen

Behoud en indien van toepassing herstel van:

1. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie
2. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijke niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitattypen en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen

3. De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitattypen en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen
4. De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitattypen en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Genoemde algemene doelen worden in de aanwijzingsbesluiten per habitatype en per soort nader gepreciseerd.

3.4 Duinen en Lage Land van Texel

3.4.1 Habitattypen⁵ Duinen en Lage Land van Texel⁶

Het gebied is aangewezen voor de volgende natuurlijke habitats opgenomen in bijlage I van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een bijdrage levert aan de instandhouding op landelijk niveau. Ten behoeve van de nationale uitwerking van de Habitatrichtlijn is een deel van de habitattypen verdeeld in subtypen, vanwege de zeer ruime variatie in fysieke omstandigheden en soortensamenstelling. De namen van de habitattypen en daarvan afgeleide subtypen zullen verder met hun verkorte namen worden aangeduid. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) en/of het ontwerpbesluit (2007) zijn verklaard in bijlage B.1 van de Nota van toelichting.

- H1140 Bij eb droogvallende slikwadden en zandplaten
Verkorte naam Slik- en zandplaten betreft het subtype:
- H1140A Slik- en zandplaten (*getijdengebied*).
- H1310 Eenjarige pioniersvegetaties van slik- en zandgebieden met *Salicornia* spp. En andere zoutminnende soorten
Verkorte naam Zilte pionierbegroeiingen betreft de subtypen:
- H1310A Zilte pionierbegroeiingen (*zeekraal*)
- H1310B Zilte pionierbegroeiingen (*zeevetmuur*)
- H1330 Atlantische schorren (*Glauco-Puccinellietalia maritimae*)
Verkorte naam Schorren en zilte graslanden betreft de subtypen:
- H1330A Schorren en zilte graslanden (*buitendijks*)
- H1330B Schorren en zilte graslanden (*binnendijks*)
- H2110 Embryonale wandelende duinen
Verkorte naam Embryonale duinen
- H2120 Wandelende duinen op de strandwal met *Ammophila arenaria* ("witte duinen")
Verkorte naam Witte duinen
- H2130 * Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie ("grijze duinen")
Verkorte naam Grijze duinen betreft de subtypen:

⁵ Bijlagen I en II van het aanwijzingbesluit laatstelijk aangepast op 20 november 2006, Richtlijn 2006/105/EG, Pb EG L 363, 20.12.2006, p. 368-405 (zie ook rectificatie PB EG L 80, 21.3.2007, p. 15).

⁶ Natura 0200-gebied #2, voor dit rapport kaartblad 02

- H2130A *Grijze duinen (*kalkrijk*)
- H2130B *Grijze duinen (*kalkarm*)
- H2130C *Grijze duinen (*heischraal*)
- H2140 *Vastgelegde ont kalkte duinen met *Empetrum nigrum*
Verkorte naam Duinheiden met kraaihei betreft de subtypen:
 - H2140A *Duinheiden met kraaihei (vochtig)
 - H2140B *Duinheiden met kraaihei (droog)
- H2150 *Atlantische vastgelegde ont kalkte duinen (Calluno-Ulicetea)
Verkorte naam Duinheiden met struikhei (°)
- H2160 Duinen met Hippophaë rhamnoides
Verkorte naam Duindoornstruwelen
- H2170 Duinen met Salix repens spp. argentea (Salicion arenariae)
Verkorte naam Kruipwilgstruwelen
- H2180 Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied
Verkorte naam Duinbossen betreft de subtypen:
 - H2180A Duinbossen (droog) (°)
 - H2180B Duinbossen (vochtig) (°)
 - H2180C Duinbossen (binnenduintrand) (°)
- H2190 Vochtige duinvalleien
Verkorte naam Vochtige duinvalleien betreft de subtypen:
 - H2190A Vochtige duinvalleien (open water)
 - H2190B Vochtige duinvalleien (kalkrijk)
 - H2190C Vochtige duinvalleien (ont kalkt)
 - H2190D Vochtige duinvalleien (hogere moerasplanten)
- H7210 *Kalkhoudende moerassen met Cladium mariscus en soorten van het Caricion davallianae
Verkorte naam Galigaanmoerassen

Prioritaire habitattypen en Habitatrichtlijn-soorten zijn in bijlagen I en II van de Habitatrichtlijn en in dit besluit aangeduid met een sterretje *.

Wijzigingen aangeduid met een nulletje (°) betreffen aanpassingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

3.4.2 Habitatrichtlijn: soorten (bijlage II)

Het gebied is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage II van de Habitatrichtlijn, waarvoor het gebied een wezenlijke functie in de levenscyclus vervult. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de instandhouding op landelijk niveau. Wijzigingen ten opzichte van de aanmelding als Habitatrichtlijngebied (2003) of het ontwerpbesluit (2007) zijn verklaard in bijlage B.1 van de Nota van toelichting.

- **H1340** *Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus arenicola*)
- **H1903** Groenknolorchis (*Liparis loeselii*)

3.4.3 Vogelrichtlijn: vogelsoorten (bijlage I en artikel 4.2)

Het gebied is aangewezen voor de volgende soorten opgenomen in bijlage I van de Vogelrichtlijn:

- A021 Roerdomp (*Botaurus stellaris*) - b
- A034 Lepelaar (*Platalea leucorodia*) - b
- A081 Bruine Kiekendief (*Circus aeruginosus*) - b

- A082 Blauwe Kiekendief (*Circus cyaneus*) - b
- A132 Kluut (*Recurvirostra avosetta*) - b
- A195 Dwergstern (*Sterna albifrons*) - b
- A222 Velduil (*Asio flammeus*) - b

Verder is het gebied aangewezen voor de volgende andere geregeld voorkomende trekvogels waarvoor het gebied van betekenis is als broed-, rui- en/of overwinteringsgebied en rustplaatsen in hun trekzones (artikel 4.2):

- A063 Eider (*Somateria mollissima*) - b
- A137 Bontbekplevier (*Charadrius hiaticula*) - b
- A183 Kleine Mantelmeeuw (*Larus fuscus*)
- A276 Roodborsttapuit (*Saxicola torquata*) - b
- A277 Tapuit (*Oenanthe oenanthe*) - b

3.4.4 Gebiedbeschrijving

De Duinen van Texel vallen uiteen in een noordelijk en zuidelijk gedeelte, die oorspronkelijk tot twee verschillende eilanden behoorden. Ten westen van de stuifdijk die de voormalige eilanden verbindt, ligt een oude strandvlakte (met een reeks grote valleien), aan de noordzijde begrensd door de Slufter, een gevarieerd kweldergebied. Het kleine noordelijke deel omvat oude duinen met graslanden en heiden; het grotere zuidelijke deel is meer gevarieerd met zowel oude als jonge duingebieden. Aan de zuidrand ligt hier een grote zandplaat, de Hors. Naast de Slufter en de valleien zijn vooral de jonge, relatief kalkrijke dynamische duinen in het zuiden van landelijke betekenis. Het poldergebied van Texel, het lage land, is van belang als leefgebied voor de Noordse woelmuis en omvat enkele befaamde weidevogelgebieden met orchideeënrijke dotterbloemhooilanden. Belangrijk broedgebied voor duinvogels van open duinen (Eider, Blauwe kiekendief, Velduil, Tapuit en Roodborsttapuit) en natte duinvalleien (Roerdomp, Lepelaar en Bruine kiekendief). Het gebied is tegenwoordig van weinig belang voor soorten van strand en embryonale duinen (Strandplevier, Bontbekplevier en Dwergstern). Het gebied omvat twee beschermde natuurmonumenten (Korverskooi en Hanenplas) die geheel in het gebied zijn gelegen, en overlapt voor een klein deel met het beschermde natuurmonument Waddenzee (De Hors).

3.4.5 Instandhoudingdoelstellingen

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen. Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vast[gesteld] gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”. Deze bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk

Natura 2000-gebied instandhoudingdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitatype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau. Tevens is daarbij aangegeven welke habitatypes en/of soorten ten koste mogen gaan van andere habitatypes en soorten. Voor een beperkt aantal soorten en habitatypes zijn op basis van artikel 10a, derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 “complementaire doelen” geformuleerd. Het betreft soorten en habitatypes die onder druk staan en waarvoor Nederland in Europees verband een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Dit betekent dat aan een beperkt aantal Vogelrichtlijngebieden Habitatrichtlijndoelen zijn toegekend (en andersom) en dat aan een beperkt aantal Habitatrichtlijngebieden “ontwikkeldoelen” zijn toegekend. Met behulp van deze complementaire doelen is de realisering van de landelijke doelen voldoende gewaarborgd. Deze doelen maken volwaardig onderdeel uit van de aanwijzingsbesluiten. De betreffende waarden worden niet aangemeld bij de Europese Commissie. Voor de Natura 2000-gebieden zullen in beheerplannen instandhoudingmaatregelen worden uitgewerkt die beantwoorden aan de gebiedsspecifieke ecologische vereisten van de betrokken natuurlijke habitats en soorten.

Als verdere invulling van het stellen van prioriteiten zijn voor de acht onderscheiden Natura 2000-landschappen op grond van de daar voorkomende habitatypes en soorten, hun landelijke betekenis van deze waarden binnen het betreffende landschap, de belangrijkste verbeteropgaven en de beïnvloedingsmogelijkheden, kernopgaven geformuleerd. Per landschap omvatten ze de belangrijkste behoud- en herstelopgaven. De kernopgaven stellen prioriteiten (“richting geven”) en geven overeenkomsten en verschillen tussen en binnen de gebieden aan. Zij hebben in het bijzonder betrekking op habitatypes en soorten die sterk onder druk staan en/of waarvoor Nederland van groot of zeer groot belang is. De kernopgaven worden per Natura 2000-landschap behandeld en opgesomd in hoofdstuk 5 van het Natura 2000 doelendocument (2006). Een overzicht van alle gebiedsdoelstellingen per habitatype en (vogel)soort is opgenomen in bijlage B.4. van het aanwijzingbesluit.

3.4.6 Algemene doelen

Behoud en indien van toepassing herstel van:

1. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de ecologische samenhang van Natura 2000 zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie
2. De bijdrage van het Natura 2000-gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie, die zijn opgenomen in bijlage I of bijlage II van de Habitatrichtlijn. Dit behelst de benodigde bijdrage van het gebied aan het streven naar een op landelijk niveau gunstige staat van instandhouding voor de habitatypes en de soorten waarvoor het gebied is aangewezen
3. De natuurlijke kenmerken van het Natura 2000-gebied, inclusief de samenhang van de structuur en functies van de habitatypes en van de soorten waarvoor het gebied is aangewezen
4. De op het gebied van toepassing zijnde ecologische vereisten van de habitatypes en soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Genoemde algemene doelen worden in de aanwijzingsbesluiten per habitatype en per soort nader gepreciseerd.

Op welke specifieke natuurwaarden heeft uw project of plan een mogelijk negatief of positief effect? En op welke specifieke natuurwaarden zal uw project of plan geen effecten (kunnen hebben) ?

4. RELEVANTE BESCHERMDE NATUURWAARDEN EN KENMERKEN

4.1 Relevante natuurwaarden en kenmerken

De vlieghoogte van de in te zetten helikopter bedraagt in principe 450 m, overeenkomstig de voor het gebied voorgeschreven vlieghoogte, maar in het geval van calamiteiten zal lager gevlogen dienen te worden.

De door de helikopter te volgen route overlapt grotendeels met de door de deelnemende catamarans te volgen route maar kan, in geval van calamiteiten, ook slechts een deel van het door de catamarans af te leggen traject omvatten.

De Duinen en Lage Land van Texel en alle aan de wadkant van Texel gelegen natuurreservaten (de Schorren, Vlake van Kerken, de Bol, Wagejot, Dijkmanshuizen, de Zandkes, Ottersaat, de Schans, de Molenkolk, de Petten en het Stoar) worden door de helikopter gemeden.

In vrijwel alle gevallen zal de helikopter op enkele kilometers van deze gebieden blijven, met uitzondering van één situatie. Bij aankomst op Texel, op de vrijdagavond voorafgaand aan de race vliegt de helikopter naar Vliegveld Texel. De helikopter volgt daarbij de gebruikelijke en door de luchthavenmeester voorgeschreven aanvliegroute. Hier wordt de helikopter voor de nacht van vrijdag op zaterdag geparkeerd. Op de zaterdagochtend van de race vliegt de helikopter van het vliegveld naar Paal 17 waar de start van de Ronde plaatsvindt. Het traject van het Vliegveld Texel naar Paal 17 wordt op de voorgeschreven vlieghoogte (450 m) afgelegd waarbij de broedvogelkolonies in de duinen worden gemeden.

4.2 Specifieke natuurwaarden

De voorgenomen activiteit (vliegen op een lagere hoogte dan 450 m) kan een verstorend effect hebben op foeragerende vogels en zeehonden maar heeft geen enkel effect op andere te beschermen natuurwaarden, zoals vegetatiekundige waarden, insecten, overtuigende vogels of het voorkomen van de prioritaire soort Noordse Woelmuis.

De vliegbewegingen vinden uitsluitend op 24 en 25 juni plaats. De Zwitserleven zeilweek - Zwitserleven Ronde om Texel vindt plaats van 20 tot en met 25 juni.

In deze periode zijn de aantallen in de Waddenzee verblijvende trekvogels relatief laag, aangezien de volwassen vogels zich dan in de broedgebieden in Scandinavië en de Arctic bevinden.

De Ronde wordt bovendien gevaren tijdens hoog water wanneer de wadplaten van de Waddenzee met water zijn bedekt en deze gebieden alleen worden gebruikt door foeragerende Aalscholvers, eenden (vooral Eidereenden), meeuwen en sterns.

De nog aanwezige steltlopers hebben zich tijdens hoog water verzameld op hoogwater-vluchtplaatsen die zich in vrijwel alle gevallen op enkele kilometers afstand van de route van de helikopter bevinden, waardoor de kans op verstoring van deze vogels als zeer gering wordt ingeschat.

De helikopter zal bovendien een vergelijkbare afstand bewaren tot concentraties broedvogels. Dit geldt zowel voor de Noordzeekant van Texel (kolonies in de Duinen van Texel), als de wadkant (kolonies op de Volharding, op de Schorren en in de reservaten langs de waddendijk) als voor de Hors.

De concentratie Gewone Zeehonden die aanwezig is in het Eijerlandse Gat heeft zich ten tijde van hoogwater verspreid over de foerageergebieden.

5. EFFECTEN-ANALYSE

5.1 Mogelijke negatieve effecten

5.1.1 De helikopter

De helikopter volgt de onder punt 2.8 beschreven route en bestrijkt een gebied waar gevoerageerd wordt door Aalscholvers, Eidereenden, meeuwen en sterns afkomstig uit broedvogelkolonies van verschillende plaatsen van het eiland. Deze vogels vertonen een vrij diffuus verspreidingspatroon en zullen gedurende de race door de deelnemende catamarans, de volgboten en mogelijk ook door de helikopter uit de foerageergebieden waar ze op dat moment aanwezig zijn worden verdreven. De rol van de helikopter wordt als gering ingeschat.

5.1.2 Kortstondige verstoring

De totale verstoring zal in de meeste gebieden enkele uren duren. Gedurende deze tijd zullen de betrokken vogels gebruik kunnen maken van niet verstoorde foerageergebieden in de omgeving. Het betreft hier een eenmalige en kortstondige verstoring die slechts effect heeft op een beperkt aantal vogels in een relatief smalle strook van de Noordzee en de Waddenzee. Deze verstoring kan niet als een significant effect worden aangemerkt aangezien deze vogels ook in aangrenzende foerageergebieden kunnen doorgaan met foerageren.

5.1.3 Draagkracht

Na meer dan 30 maal de Ronde van Texel te hebben gehouden zijn geen aanwijzingen dat de draagkracht van de foerageergebieden door deze Ronde zal worden beïnvloed. Daarmee is het zeer onwaarschijnlijk dat sprake is van een activiteit met significante effecten op de Staat van Instandhouding van het gebied en de soorten die ervan gebruik maken. Naar schatting gaat het voornamelijk om enkele duizenden exemplaren, waarschijnlijk vooral Zilvermeeuwen en Kleine Mantelmeeuwen (inschatting C.J. Smit, IMARES Texel). Hierbij dient opgemerkt dat de optredende verstoring een gecombineerd effect is van de aanwezigheid van catamarans, volgboten en mogelijk ook de aanwezige helikopter, waarbij ervan wordt uitgegaan dat deze laatste in principe op 450 m hoogte boven de Noordzee en Waddenzee vliegt en slechts in het geval van een calamiteit op een lagere hoogte zal vliegen. In het verleden hebben zich geen duidelijke verstoringen door de inzet van de helikopter voorgedaan (mond. med. J. van Dijk & B. Fey, MS Phoca en de heer van der Spek, Staatsbosbeheer).

5.1.4 Haul-out plaatsen

De aanwezige haul-out plaatsen van Gewone Zeehonden die in het verleden aanwezig waren op een hoge rug in het noordelijk deel van het Vogelzwin (gelegen tussen de Hengst en de Volharding, het zg. strandje van Cocksdorp) zijn hier sinds 2006 niet meer aanwezig. Deze hoog gelegen wadplaten zijn onder invloed van natuurlijke erosieprocessen sterk verlaagd en zijn niet meer geschikt voor deze functie. De betrokken zeehonden maken nu gebruik van iets verder noordelijk gelegen ligplaatsen.

5.1.5 Passage langs De Bollen?

Gedurende de tweede helft van de Zwitserleven Ronde om Texel passeert het veld “de Bollen”. De praktijk heeft in de loop der jaren aangetoond dat het invoeren van de Gate bij Oudeschild haar preventieve werk goed doet. Het zeilersveld en begeleidende vaartuigen gaan immers allemaal richting Oudeschild waardoor “de druk” op de bollen aanzienlijk afneemt en misschien zelfs nihil is. Daarnaast is het ten tijde van passage hoogwater en worden de Bollen niet gebruikt als fourageerplaats voor vogels of als rustplaats voor zeehonden.

5.1.6 De Horstocht

Als gevolg van het berijden van de Hors met diverse gemotoriseerde voertuigen kan er mogelijk schade ontstaan aan eventueel aanwezige vegetatie en de geomorfologische structuren. Omdat er geen kweldergebieden of andere vegetatierijke habitats zullen worden bereiden zal het negatieve effect beperkt zijn tot de delen waar gereden wordt, de zandige delen (strand en embryonale duinen). Doordat de standby staande rupsvoertuigen alleen mogen worden gebruikt voor calamiteiten zal de spoorvorming tot het minimum blijven beperkt. Van de habitatsoorten kan gezegd worden dat deze niet of nauwelijks worden verstoord. De enige soorten welke mogelijk verstoord zouden kunnen worden als gevolg van de activiteiten zijn de grijze en gewone zeehond. De overige soorten; vissen, noordse woelmuis en Groenknolorchis zullen niet verstoord worden.

5.1.7 Overige zeilactiviteiten

De overige zeilactiviteiten vinden plaats in het zeegebied gelegen ten westen van Texel. Het betreft het gebied vanaf paal 17 tot aan de Cocksdorp. De totale duur van deze activiteiten zal een paar uur per dag bedragen. Doordat gebruik wordt gemaakt van een zeer beperkt deel van het gebied kan worden vastgesteld dat de draagkracht van deze foerageergebieden door deze kortstondige verstoring niet overschreden zal worden. Daarmee is het zeer onwaarschijnlijk dat sprake is van een activiteit met significante effecten op de Staat van Instandhouding van het gebied en de soorten die ervan gebruik maken.

5.1.8 Noorderhaaks en Noordzeestrand

Tijdens de Zwitserleven Ronde om Texel wordt het zeegat tussen de Hors en Noorderhaaks gepasseerd. Er is gekeken naar de eventuele effecten op de broedplaats van Dwergsterns op de Noorderhaaks en de rustplaats van zeehonden in dat gebied. Daarnaast is onderzocht wat de effecten op de broedvogels en rustende en foeragerende vogels (broedvogels en doortrekkers) op de Hors en het Noordzeestrand is. Als laatste is een inschatting gemaakt ten aanzien van de effecten op de broedvogels in het aangrenzende duingebied.

De voorgenomen activiteiten met diverse vaartuigen kan een licht verstorend effect hebben op rustende zeehonden die zich eventueel op de het meest oostelijke deel van Noorderhaaks bevinden. Deze verstoring zal gelet op de resultaten vastgelegd in Bouma et al. (2010) geen verplaatsing van de zeehonden tot gevolg hebben. Aangezien de locatie waar de ronde langs komt nog verder naar het oosten liggen en het gebied niet wordt betreden tijdens de Zwitserleven Ronde om Texel, zal de mate van verstoring zeer beperkt tot nihil zijn. Er zal geen sprake zijn van beïnvloeding van ter plaatse aanwezige beschermde soorten.

6. MITIGATIE

Geef een beschrijving van aspecten binnen uw project of plan c.q. concrete maatregelen welke u zult/kunt ondernemen om de onder punt 5 aangeduide negatieve effecten te verzachten c.q. te voorkomen ?

6.1 Mitigerende maatregelen

De organisatie van de 'Zwitserleven Ronde om Texel' zal zich tot het uiterste inspannen zodat voorkomen wordt dat er schade aan de natuur zal ontstaan. Door de organisatie is de afgelopen jaren een aantal mitigerende maatregelen genomen ten einde de kans op mogelijke verstoring te voorkomen. Hieronder treft u de maatregelen aan.

6.1.1 Het opnemen van "Gates" in het wedstrijd parcours

Het instellen van zogenaamde "Gates", waardoor zowel de routes van de catamarans als de volgboten en tegelijk ook de route van de helikopter gekanaliseerd worden. Het betreft een "gate" ten noordwesten van de strekdam in de omgeving van de vuurtoren, een "gate" ten noorden van de Volharding, een "gate" in de omgeving van Oudeschild en een "gate" vlak voor de finish. Hiermee wordt voorkomen dat de deelnemende catamarans en volgboten over een groot gebied verspreid raken. Tegelijk wordt hiermee voorkomen dat in een groot gebied verstoring zou kunnen optreden.

6.1.2 Het leggen van extra boeien

Tevens zal een serie boeien worden uitgelegd aan de zuidkant van het Vogelzwin en tussen de VC-boei en de betonning van het Vaarwater naar de Cocksdorp (op bijgevoegde kaart aangegeven met stervormige markering). Ook hiermee wordt voorkomen dat de deelnemende boten uitzwermen over een groot gebied en dat ze in ondiepe gebieden vastlopen, waardoor ook de noodzaak van eventuele reddingsoperaties (met een mogelijk verstorend effect) wordt verkleind. Hiervan profiteren ook de in de omgeving van de Bollen (oostelijk van Oudeschild) verblijvende Gewone en Grijs Zeehonden.

6.1.3 Verplaatsen VC-Boei

In 2009 is in overleg met de natuurbeheerders de VC-boei 100 meter meer zeewaarts te gelegd om de kans op verstoring te minimaliseren.

6.1.4 Wedstrijd tijdens hoogwater

De datum van de ronde wordt zodanig gepland dat de Zwitserleven Ronde om Texel tijdens hoogwater plaats vindt. Door de Zwitserleven Ronde om Texel tijdens hoogwater uit te voeren en bovendien in een periode dat het aantal vogels relatief laag is zal de kans op verstoring van de op de droogvallende platen foeragerende wadvogels zeer klein zijn. Tijdens hoog water zullen de in dit gebied aanwezige zeehonden niet op de platen rusten maar zich verspreiden over een groot foerageergebied. Ook voor zeehonden wordt de kans op verstoring gering geacht.

6.1.5 Veiligheidsorganisatie

De ronde organisatie heeft door de jaren heen een zeer efficiënte veiligheidsorganisatie opgebouwd. Deze heeft primair tot doel de veiligheid van de deelnemers te waarborgen. Wanneer een zeiler of volgboot in de problemen dreigt te raken wordt er onmiddellijk één of meerdere vaartuigen naar toe gestuurd om het desbetreffende vaartuig in veiligheid te brengen. Hiermee wordt tevens voorkomen dat “pechvogels” in kwetsbare natuurgebieden terecht komen. Bestuurders van veiligheidsvaartuigen worden hierover vooraf geïnstrueerd.

6.1.6 Veiligheidsvoertuigen

De beslissing over de inzet van rups- en bergingvoertuigen op de stranden binnen 50 meter vanaf de vloedlijn zal door de organisatie uitsluitend worden genomen indien de veiligheids-situatie dit uitdrukkelijk vereist.

Alle door de organisatie ingezette voertuigen voor bergingswerkzaamheden zijn voorzien van een vergunning, veiligheidinstructies en een geschreven instructie waar zij zich wel en niet mogen begeven. Het aantal voertuigen wordt tot het minimum beperkt. Om de “footprint” op het strand, met name de Hors en in de omgeving van de Slufter zo klein mogelijk te houden wordt gebruik gemaakt van speciale rupsvoertuigen met een zeer lage druk per vierkante centimeter.

De terreinvoertuigen (voorzien van trailers) mogen zich tijdens de ‘Zwitserleven Ronde om Texel’ slechts dan op het strand en de vloedlijn in het onderhavig Natura 2000-gebied begeven na een expliciete oproep hiertoe van de veiligheidorganisatie en uitsluitend ten behoeve van de afvoer van de catamarans en deelnemers. Ook ten aanzien van de terreinvoertuigen met trailer geldt een maximumsnelheid van 25 km/uur.

Bij verplaatsingen over De Hors wordt de transportroute gevolgd die binnen 50 meter van de rood-witte markeringspalen ligt. Gemotoriseerd verkeer blijft aan de witte zijde van deze markering. Hierbij zal zoveel mogelijk één spoor gevolgd worden.

De voor strandbroeders aangebrachte afzettingen moeten op minimaal 50 meter afstand worden gepasseerd.

Eventuele wijzigingen inzake de inzet van het auto- en motormaterieel zal door de veiligheidsorganisatie in overleg met de toezichthouders geschieden.

6.1.7 Horstocht

Door de opgedane ervaringen tijdens voorgaande edities van de Zwitserleven Ronde om Texel zijn in de loop van de jaren een groot aantal afspraken gemaakt (mitigerende maatregelen) welke de verstoring en verslechtering beperken. Mitigerende maatregelen zijn in eerdere vergunningen ook in voorschriften geregeld zodat er een juridische verplichting bestond deze uit te voeren.

Voorafgaand aan de Horstocht zal in samenwerking met de Vogelwerkgroep en Staatsbosbeheer **alle aanwezige broedvogels** in de 50 meter zone langs de vloedlijn te worden aangeduid, hetzij met linten of duidelijk zichtbare paaltjes. Daarnaast dient in Overleg met

de Commandant van de Joost Dourleinkazerne, de Vogelwerkgroep en Staatsbosbeheer een geschikte plaats te worden aangewezen en afgebakend waarbinnen tijdens 'De Horstocht' de lunch genoten kan worden en waar door de catamarans geland kan worden zonder dat er verstoring plaatsvindt van de aanwezige broedvogels.

Bij het aanlanden van de catamarans tijdens 'De Horstocht' zullen de boten zo veel mogelijk bij elkaar worden gehouden en zo compact mogelijk worden aangelegd. Hierdoor wordt mogelijke verstoring tot een minimum beperkt.

Tijdens 'De Horstocht' zullen de deelnemers zich uitsluitend bevinden op de hiertoe afgebakende delen van De Hors.

Ten behoeve van 'De Horstocht' zullen maximaal 2 voertuigen van de organisatie tijdens het desbetreffende deel van de tocht de De Hors betreden en vanaf het Noordzeestrand begeleiden. Deze voertuigen zullen zich te houden aan een maximumsnelheid van 25 km/uur en zich tot maximaal 50 meter van de vloedlijn te begeven.

Bij het rijden op De Hors zullen schelpenbanken te allen tijde gemeden worden, wanneer passage onvermijdelijk is zal de schelpenbank zoveel mogelijk haaks worden overgestoken, tenzij deze is gemarkeerd als broedplaats voor strandbroeder. In dat geval zal dit gebied op 50 meter afstand worden gepasseerd.

7. CONCLUSIES

Is er een kans op een verslechtering of verstoring van 1 of meerdere van de beschermde natuurwaarden ?

1. De aanwezige activiteiten zullen een beperkt aantal, tijdens hoogwater foeragerende vogels, uit hun oorspronkelijke foerageergebieden verdrijven.
2. Deze vogels kunnen in aangrenzende gebieden zonder verstoring doorgaan met voedsel zoeken.
3. De mogelijke verstoring zal vooral het gevolg zijn van de aanwezigheid van de deelnemende catamarans en volgboten.
4. De mogelijke verstoring zal een tijdelijk karakter hebben (naar schatting enkele uren).
5. De surveillancehelikopter zal in principe op een veilig geachte vlieghoogte blijven en slechts in het geval van een calamiteit naar lagere hoogten afzakken.
6. De mogelijke kans op verstoring door de helikopter wordt als gering ingeschat.
7. Naar verwachting zullen er geen negatieve effecten optreden ten aanzien van te beschermen natuurwaarden in de Duinen en Lage land van Texel.
8. De Staat van Instandhouding van de SBZ Waddenzee, de SBZ Noordzeekustzone en de SBZ Duinen en Lage land van Texel wordt , naar de inschatting van de samensteller van deze nota, niet negatief beïnvloed.

8. Verantwoording

Rapportnummer: C156/10

Projectnummer: 430.61000.02

Dit rapport is met grote zorgvuldigheid tot stand gekomen. De wetenschappelijke kwaliteit is intern getoetst door een collega-onderzoeker en het Directielid Wetenschap van IMARES.

Akkoord: dr. N.M.J.A. Dankers

Senior onderzoeker

Handtekening:

Datum: 7 december 2010

Akkoord: dr. H.J. Lindeboom

Directielid Wetenschap

Handtekening:

Datum: 7 december 2010

9. Bijlage 1 Grijze zeehond - H1364

9.1 Naamgeving

Nederlands: Grijze zeehond
Wetenschappelijk: *Halichoerus grypus*

9.2 Soortgroep

Nederlands: [Zoogdieren](#)
Wetenschappelijk: [Mammalia](#)

9.3 Voorkomen

Wijze van voorkomen: regelmatige voortplanter
Trend (voortplanting): sinds 1980 terug in Nederland, duidelijk stijgende trend
Publicatiebron trend: Rode Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland; basisdocument (VZZ, 1994)
Zeldzaamheid (voortplanting): vrij algemeen in Waddengebied
Publicatiebron zeldzaamheid: Rode Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland; basisdocument (VZZ, 1994)

9.4 Beschrijving

De grijze zeehond (*Halichoerus grypus*) is binnen de zeehondenfamilie (Phocidae) een forse soort met een grote, platte kop en een relatief lange snuit. De mannetjes worden tot 2,5 meter lang en kunnen wel 350 kilo wegen. De pels van het mannetje is donker met soms lichtere vlekken, maar lijkt zwart als hij nat is. De vrouwtjes zijn lichter met donkere vlekken, hebben een kortere snuit, worden maximaal ongeveer 2,3 meter lang en wegen tot 200 kilo. Jongen hebben nog geen typische 'hondenkop' en lijken hierdoor op de gewone zeehond (*Phoca vitulina*); ze zijn te onderscheiden aan de parallelle neusgaten, waar die van de gewone zeehond V-vormig zijn.

9.5 Ecologie

De Oost-Atlantische populaties van de grijze zeehond gebruiken als voortplantingsgebied rotskusten, grotten en kiezelstranden, of zandbanken die bij hoog water droog blijven. In de Oostzee werpen en zogen de dieren ook op ijs. Grijze zeehonden keren vaak jaren achter elkaar terug naar dezelfde rust- of voortplantingsplekken. In de voortplantingsperiode vormen de mannetjes harems waarin ze meerdere vrouwtjes houden. Na een draagtijd van 11 maanden worden de jongen geboren met een donzige vacht. Vanwege hun dikke pels kunnen de jongen in hun eerste levensdagen niet zwemmen en mag hun ligplaats dus niet onder water komen te staan. Jonge grijze zeehonden worden enkele weken op het land gezoogd, totdat ze voldoende opgevet en verhaard zijn. Aan het eind van de zoogtijd worden de vrouwtjes opnieuw bevrucht. De voortplantingsperiode verschilt per gebied: in Noord-Engeland valt ze tussen september en december, in de Oostzee in het vroege voorjaar en in de Waddenzee in de winter. Grijze zeehonden hebben een grote actieradius: ze maken tochten van tientallen tot honderden kilometers naar foerageergebieden en tussen rustgebieden. Ze zoeken hun voedsel vaak dicht bij de zeebodem en kunnen daarbij dieper

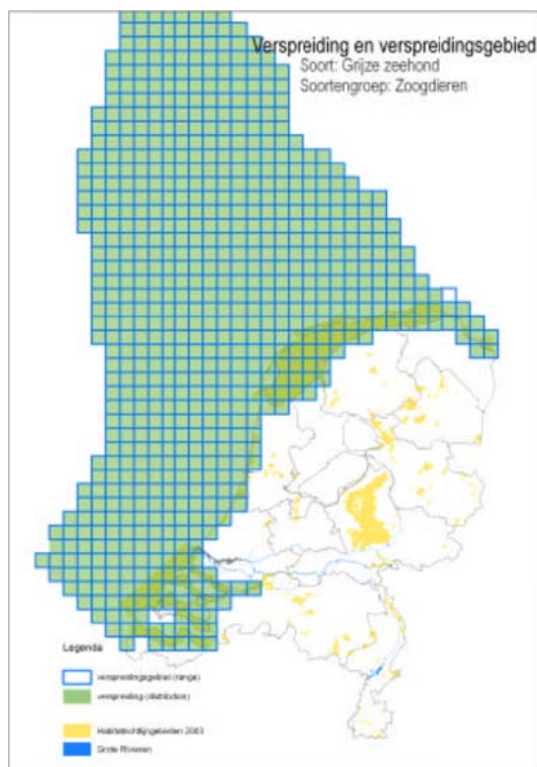
dan 100 meter duiken. Vrouwtjes worden gemiddeld ouder dan mannetjes (resp. 46 en 26 jaar). De grijze zeehond eet vis, vooral zandspiering (*Ammodytidae*), kabeljauw (*Gadus morhua*), wijting (*Merlangius merlangus*) en platvis zoals bot (*Platyichthys flesus*). Grijze zeehonden hebben in onze wateren geen natuurlijke vijanden, maar worden in andere zeeën bejaagd door orka's (*Orcinus orca*) en grote haaien.

9.6 Verspreiding

De grijze zeehond komt voor langs de oostelijke en westelijke kusten van de Atlantische oceaan. Er worden drie populaties onderscheiden: één aan de Canadese kust, één in het oostelijke deel van de Atlantische Oceaan en een kleine in de noordelijke Oostzee. De Oost-Atlantische populatie, waartoe ook de Nederlandse dieren behoren, komt voor van IJsland, de Britse eilanden en de Witte zee in het noorden tot Bretagne in het zuiden. De grootste kolonies leven bij IJsland, de Faeröer eilanden, Noorwegen, de noordwestkust van Schotland en Noord-Rusland. In de Waddenzee komen relatief kleine kolonies voor. De grijze zeehond was in een ver verleden algemener in de Noordzee dan de gewone zeehond. In de Middeleeuwen werd deze soort in de Waddenzee door de mens uitgeroeid. Sinds 1976 is de grijze zeehond in Groot-Brittannië beschermd en daarna snel toegenomen. Daardoor worden sinds de jaren tachtig steeds grotere aantallen in de Waddenzee waargenomen. In 2009 bedroeg de Nederlandse Waddenpopulatie 2108 dieren. Ze verblijven vooral op hoge zandplaten in het westen van de Waddenzee, zoals op de Richel (ten oosten van Vlieland), de Engelse Hoek (ten westen van Terschelling) en op de Razende Bol (ten zuiden van Texel). De soort wordt slechts sporadisch in het Deltagebiedesignaleerd.

9.7 Bescherming

Watervervuiling en verstoring vormen de belangrijkste bedreigingen voor de soort. In sommige gebieden wordt ze nog steeds bejaagd om schade aan visnetten te voorkomen of vanwege de concurrentie met de beroepsvisserij. Ook komen grijze zeehonden soms in visnetten terecht. In 1994 kwamen in Estland bijvoorbeeld maar liefst 300 grijze zeehonden door verdrinking in netten om het leven. Watervervuiling is vooral een probleem in de zwaar vervuilde Oostzee. De grijze zeehond is in tegenstelling tot de gewone zeehond nauwelijks vatbaar voor het Phocine distemper virus (PDV), dat in 1988 en 2002 in de Noordzee woedde; slechts 5 % van de dieren is door de epidemie gestorven. Ze kunnen wel drager van het virus zijn en hierdoor bijvoorbeeld gewone zeehonden besmetten.

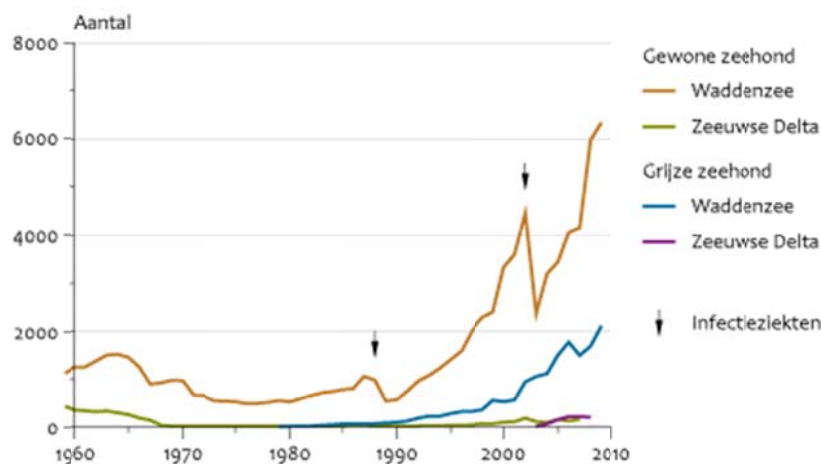
9.8 Beoordeling landelijke staat van instandhouding

Trends in Nederland: Archeologische vondsten tonen aan dat tot in de Middeleeuwen Grijze zeehonden in het Waddengebied algemeen waren. De soort was toen in de Noordzee waarschijnlijk algemener dan de gewone zeehond. In de Middeleeuwen werd ze in de Waddenzee door de mens uitgeroeid. Vanaf 1950 werden heel af en toe Grijze zeehonden in de westelijke Waddenzee aangetroffen. Het aantal groeit sinds de soort in Groot-Brittannië beter wordt beschermd. Waarnemingen vanaf 1980 gedurende de periode dat de dieren verharen laten zien dat de kolonie in Nederland gemiddeld 20% per jaar groeide tot ruim 2.000 dieren in 2009. Deze groeisnelheid is ongeveer anderhalve keer de biologische maximaal haalbare voortplantingssnelheid en kan alleen verklaard worden door toestroom van dieren uit andere gebieden, namelijk vanaf de Britse eilanden (met name de Farne eilanden). Naar verwachting zal naarmate de populatie de draagkracht van het gebied bereikt deze 'influx' voor de instandhouding van de Nederlandse kolonies steeds minder belangrijk worden. In tegenstelling tot de gewone zeehonden, zijn de Grijze zeehonden niet of bijna niet getroffen door het zeehonden-virus.

9.9 Recente ontwikkelingen

Over de periode 1994-2009 is de populatiegroei van de Grijze zeehond in ons land gestaag doorgegaan.

Zeehonden

Bron: Wageningen IMARES (WUR); RWS/Provincie Zeeland.

WUR/nov09/1231
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

9.10 Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied

Het beoordelingsaspect voor natuurlijk verspreidingsgebied is: gunstig.

Het huidige verspreidingsgebied is niet lager dan de gunstige referentie en neemt niet af. Het verspreidingsgebied van (populaties van) de soort heeft zich sinds de jaren 1980 uitgebreid naar het Waddengebied. Sinds kort heeft zich ook een populatie gevestigd in het Deltagebied.

9.11 Beoordelingsaspect populatie

Het beoordelingsaspect voor de populatie is: **gunstig**

De totale populatie is niet lager dan de gunstige referentie. De populatie van de Grijze zeehond groeit vooralsnog gestaag en wordt als duurzaam beschouwd, hoewel de aanwas deels afhankelijk is van migratie uit het buitenland.

9.12 Beoordelingsaspect leefgebied

Het beoordelingsaspect voor het leefgebied is: **matig ongunstig**

Veel in principe voor zeehonden geschikte ligplaatsen op de eilanden en de vaste wal worden momenteel niet gebruikt, omdat er te veel verstoring optreedt. De hoge zandbanken die de dieren nu liever opzoeken voor het jongen, worden regelmatig overspoeld waarbij een aantal jongen sterft. Het is onduidelijk of het huidige leefgebied geschikt genoeg is voor een duurzame populatie als er geen immigratie meer zou optreden. Vooralsnog ontbreekt nadere kennis over het aquatische leefgebied van de Grijze zeehond.

9.13 Beoordelingsaspect toekomstperspectief

Het beoordelingsaspect ten aanzien van het toekomstperspectief is: **gunstig**

Gezien de snelle groei van de kolonie Grijze zeehonden kan men aannemen dat de draagkracht van de Waddenzee de populatiegrootte en groei nog niet belemmert. Het is echter onbekend of en, zo ja, hoever de populatie kan doorgroeien. Voor een deel kan de aanwas worden toegekend aan migratie vanuit Schotland. Hoe groot het aandeel van deze instroom is, en of de kolonie zichzelf kan handhaven zonder deze migratie, is onbekend. Pas als meer bekend wordt over hoe de Grijze zeehond op zee leeft, kan bij de inschattingen van perspectieven rekening worden gehouden met effecten die daar spelen.

9.14 Landelijke instandhoudingdoelstelling

Behoud verspreiding, omvang en kwaliteit leefgebied ten behoeve van behoud populatie. De huidige aantalsontwikkeling bij de Grijze zeehond wordt als gunstig beoordeeld zolang de immigratie aanhoudt. Wat het leefgebied betreft dienen ten minste vijf locaties voor het opgroeien van de jongen gunstige omstandigheden te bieden en genoeg rust, pas dan kan het leefgebied als gunstig worden beschouwd.

10. Bijlage 2 Gewone zeehond - H1365

10.1 Naamgeving

Nederlands: Gewone zeehond
Wetenschappelijk: *Phoca vitulina ssp. vitulina*

10.2 Soortgroep

Nederlands: [Zoogdieren](#)
Wetenschappelijk: [Mammalia](#)

10.3 Voorkomen

Wijze van voorkomen: regelmatige voortplanter
Trend (voortplanting): sinds 1980 toegenomen
Publicatiebron trend: Rode Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland; basisdocument (VZZ, 1994)
Zeldzaamheid(voortplanting): algemeen in Waddengebied
Publicatiebron zeldzaamheid: Rode Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland; basisdocument (VZZ, 1994)

10.4 Beschrijving

De gewone zeehond (*Phoca vitulina*) is ongetwijfeld het meest bekende zeezoogdier uit onze kustwateren. Binnen de zeehondenfamilie (Phocidae) is het een relatief kleine soort: de mannetjes worden ongeveer 150 tot 200 cm lang en wegen tot 120 kg, terwijl de vrouwtjes nauwelijks kleiner en lichter zijn. De gewone zeehond is variabel van kleur, van lichtgrijs tot donkergrijs met een donkere vlekkenkening. In het water is de natte pels donkerder van kleur. In tegenstelling tot de grijze zeehond (*Halichoerus grypus*) heeft de gewone zeehond een ronde kop met een korte snuit en V-vormige neusgaten.

10.5 Ecologie

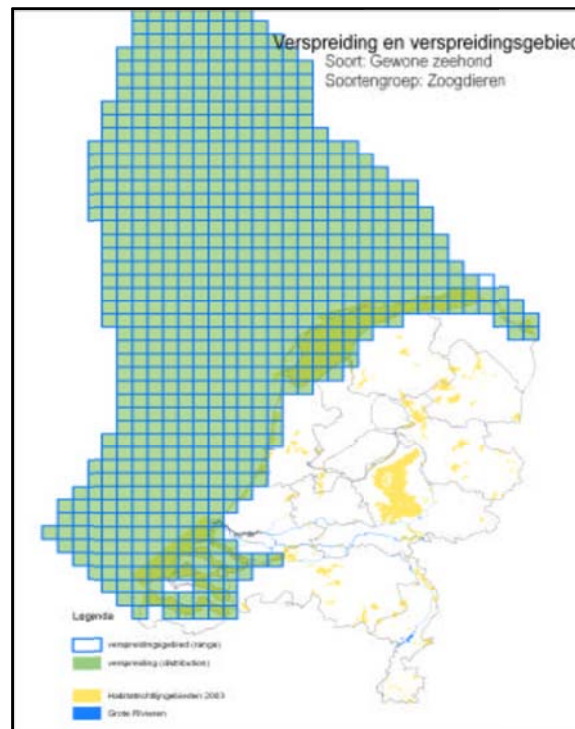
Gewone zeehonden blijven doorgaans dicht bij de kust dan de grijze zeehonden. Desondanks trekken ze soms meer dan 100 km de zee op om te foerageren. Een enkele keer worden ze aangetroffen in riviermondingen en binnenwateren. De dieren rusten bij eb meestal op zandplaten, die bij vloed onder water lopen. Hoewel de gewone zeehond in groepen op de ligplaatsen wordt gezien, is de soort – in tegenstelling tot de grijze zeehond – niet sociaal georganiseerd. Elf maanden na de bevruchting wordt aan het begin van de zomer (juni-juli) één jong geboren, dat vrijwel direct kan zwemmen; dit laatste is een aanpassing aan het getijdenmilieu. Het jong wordt bijna een maand gezoogd waarin het snel opvet (van circa 10 naar 25 kg). Tegen het einde van de zoogtijd paren de volwassen zeehonden in zee. De gewone zeehond zoekt zijn voedsel in de kustwateren en verder op zee. De soort voedt zich met uiteenlopende soorten vis, zoals bot (*Platyichthys flesus*), tong (*Solea solea*), haring (*Clupea harengus*), kabeljauw (*Gadus morhua*), wijting (*Merlangius merlangus*) en zandspieringsoorten (Ammodytidae).

10.6 Verspreiding

De gewone zeehond komt in alle gematigde wateren voor in het noordelijk halfrond. Het is daarmee een van de wijdst verspreid voorkomende soorten zeehond. Er worden vijf ondersoorten onderscheiden. De metapopulatie in het oostelijk deel van de Atlantische oceaan behoort tot de ondersoort (*P. v. vitulina*). Het verspreidingsgebied strekt zich uit van Spitsbergen, Moermansk en IJsland, de Britse eilanden, Ierland en het zuidwestelijk deel van de Oostzee, langs de Noordzeekust tot in Bretagne. De dieren in Nederland maken deel uit van de zogenaamde Waddenzeepopulatie die zich bevindt tussen Esbjerg (Denemarken) en Den Helder. In het Deltagebied bevindt zich ook een groep zeehonden die door een gebrek aan geboortes afhankelijk is van migrerende dieren uit de gebieden eromheen, vooral uit de Waddenzee. Met behulp van de jachtstatistiek is geschat dat rond 1900 in de Nederlandse Waddenzee circa 7.000 tot 16.000 dieren voorkwamen en in het Deltagebied 6.000 tot 11.000. Jacht, vervuiling en verandering van hun habitat waren de soort bijna fataal: in de jaren 1970 en 1980 waren er nog maar enkele honderden dieren in de Waddenzee terwijl er nog maar een tiental in de Delta geteld werd. Ondanks de epidemie van het Phocine distemper virus (PDV) in 1988, is de populatie goed hersteld. In 2002 is wederom een PDV-epidemie uitgebroken, waaraan circa 50 procent van de zeehonden is gestorven. In het Deltagebied is het aantal gewone zeehonden toegenomen van slechts enkele dieren in de jaren 1980 tot circa 200 dieren in 2008. In 2009 werd de populatie in het Waddengebied geschat op 6339 dieren.

10.7 Bescherming

De enorme toename tussen circa 1975 en 2005 is mogelijk veroorzaakt door een betere bescherming tegen verstoring, het ontbreken van de jacht en het relatief schone zeewater. De halvering van de populatie die optrad in 1988 en 2002 door een virusepidemie heeft niet geleid tot uitsterven van de soort. Echter, als deze epidemieën met een hogere frequentie zouden optreden, dan bestaat dit risico wel. Anderzijds kan een sterke toename van de populatie leiden tot conflicten met de beroepsvisserij. De vraag of de zeehond een concurrent van de vissers is, kan met de huidige kennis niet worden beantwoord. In hoeverre het bouwen in zee van onder andere windmolenparken effect kan hebben op deze dieren, is eveneens moeilijk te bepalen. Daarvoor is te weinig bekend over hun foerageer- en trekgedrag op zee.

10.8 Beoordeling landelijke staat van instandhouding

Trends in Nederland: Ondanks een zekere jachtdruk moeten er rond 1900 ten minste 7.000 tot 16.000 gewone zeehonden in de Nederlandse Waddenzee hebben geleefd; in het Deltagebied 6.000 tot 11.000. Dit blijkt uit jachtstatistieken. In de periode 1960-1975 daalde het aantal dieren, mede als gevolg van PCB-vervuiling. De aantallen bereikten een 'kritisch' laag niveau: werden minder dan 500 dieren in de Nederlandse Waddenzee geteld en de zeehonden in het Deltagebied waren nagenoeg verdwenen. In de gehele internationale Waddenzee telde men nog 3.800 dieren. Om de soort niet te verliezen werd toen de jacht ook in Duitsland en Denemarken

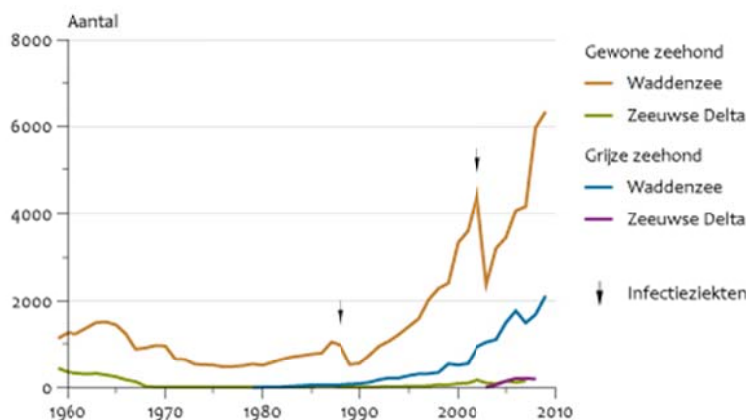
er

gesloten, en de populatie begon te groeien. Ondanks de uitbraak van de zeehondenziekte, het Phocine Distemper virus (PDV) in 1988, heeft de populatie zich zeer goed hersteld. In 2002 telde men meer dan 20.000 gewone zeehonden, waarvan bijna 4.500 in de Nederlandse Waddenzee. De populatie werd opnieuw getroffen door het PDV-virus en meer dan 50% van de populatie sneuvelde daardoor weer. Het ziet ernaar uit dat de populatie zich opnieuw herstelt. Waarschijnlijk bevindt zich de populatie in de Waddenzee nog ver onder de draagkracht van dit leefgebied. Dit wordt gesteld omdat er (zelfs bij de internationaal ruim 20.000 getelde dieren in 2002) geen enkele aanwijzing was voor dichtheidsafhankelijke processen. In het Deltagebied blijft het aantal dieren dat geteld wordt onder de 200, ondanks een lichte toename.

10.9 Recente ontwikkelingen

Over de periode 1994-2009 heeft de groei doorgezet, ondanks een tweede epidemie door het zeehondenvirus dat tot grote sterfte heeft geleid.

Zeehonden

Bron: Wageningen IMARES (WUR); RWS/Provincie Zeeland.

WUR/hovog/t231
www.compendiumvoordeleefomgeving.nl

10.10 Beoordelingsaspect natuurlijk verspreidingsgebied

Het beoordelingsaspect voor natuurlijk verspreidingsgebied is: gunstig.

Het verspreidingsgebied van de soort is door de eeuwen heen stabiel, met de kanttekening dat de kleine populatie in het Deltagebied zichzelf niet in stand kan houden door een te laag geboortecijfer.

10.11 Beoordelingsaspect populatie

Het beoordelingsaspect voor de populatie: gunstig

De populatie groeit sinds het dieptepunt van de jaren 1950, ondanks twee keer een terugval door het zeehondenvirus.

10.12 Beoordelingsaspect leefgebied

Het beoordelingsaspect voor het leefgebied: gunstig

In de Waddenzee zijn de ligplaatsen goed beschermd, vooral tijdens de zoog- en verharingsstijd (15mei - 1sept). In het Deltagebied is het geschikte leefgebied sterk gereduceerd sinds de aanleg van de Deltawerken en deels te onrustig voor een goede voortplanting.

10.13 Beoordelingsaspect toekomstperspectief

Het beoordelingsaspect ten aanzien van toekomstperspectief: gunstig. Gezien de gestage groei van de kolonie gewone zeehonden kan men aannemen dat de populatiegrootte nog onder de draagkracht van de Waddenzee ligt en dus nog verder kan doorgroeien. Net als bij de grijze zeehond is er echter zodanig weinig van het zeehabitat bekend, dat negatieve effecten die daar in de toekomst kunnen optreden, niet voorzien kunnen worden.

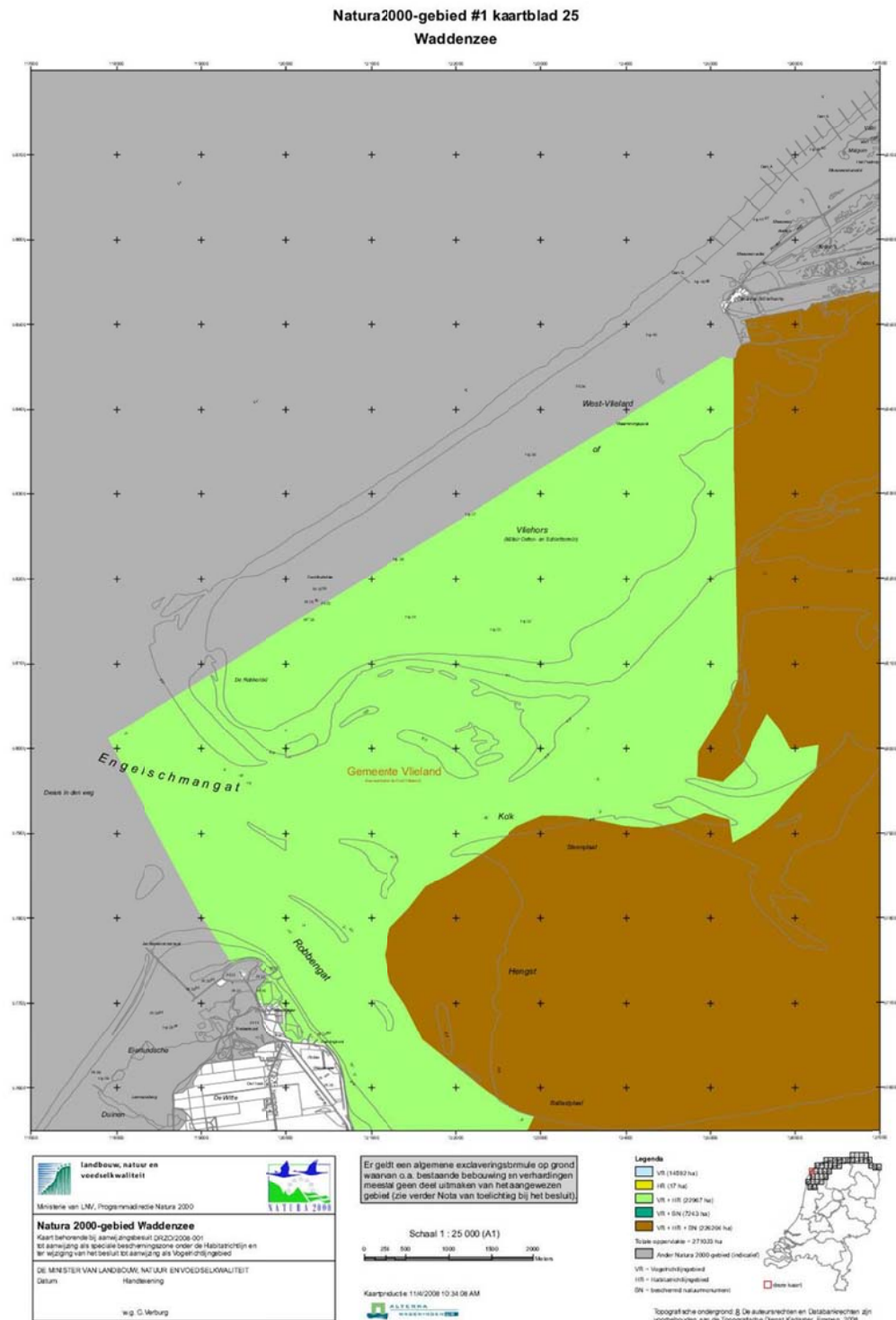
10.14 Landelijke instandhoudingsdoelstelling

Behoud verspreiding, uitbreiding omvang en verbetering kwaliteit leefgebied ten behoeve van uitbreiding populatie.

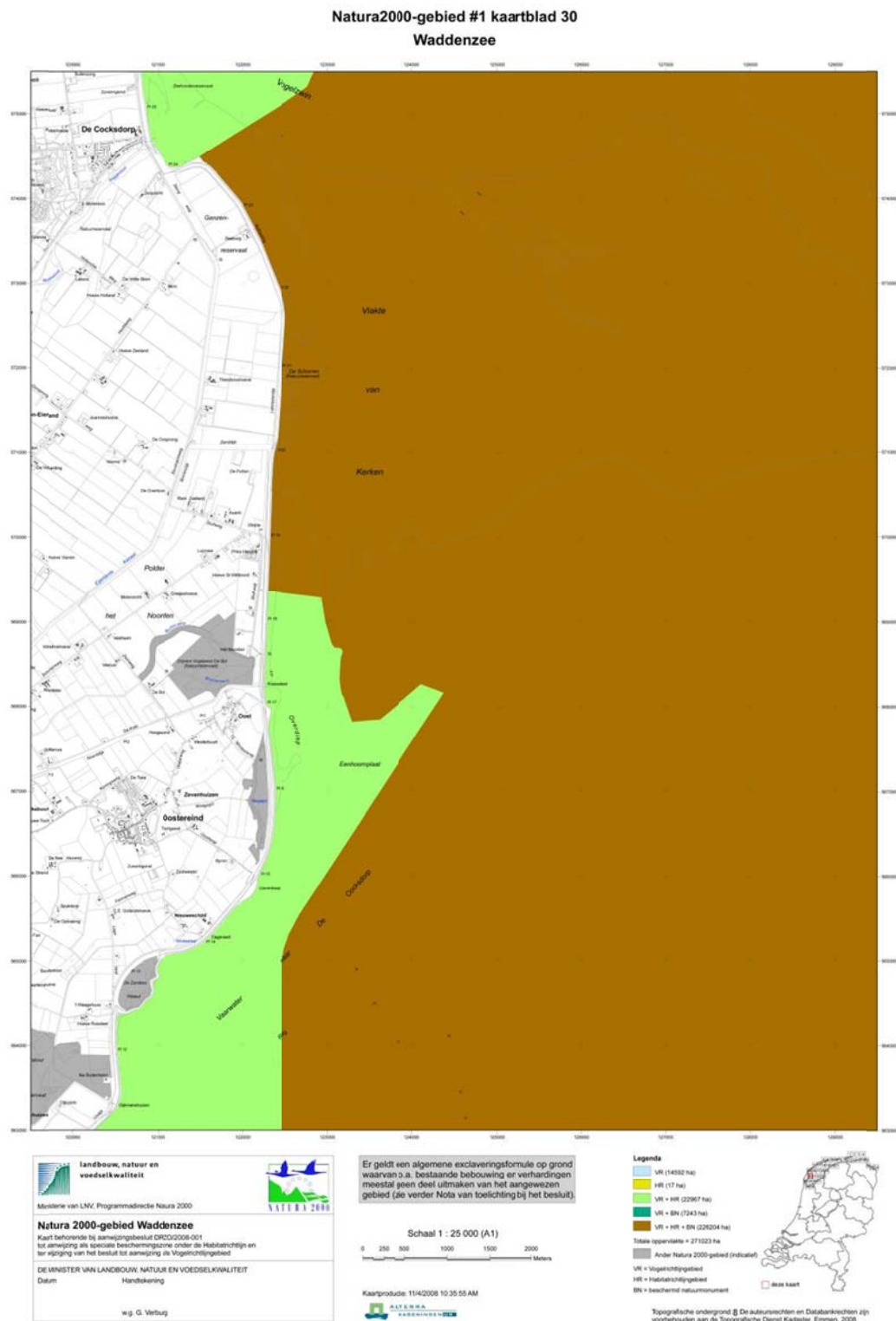

Figuur 2 Gewone zeehond (foto Rob Olivier)

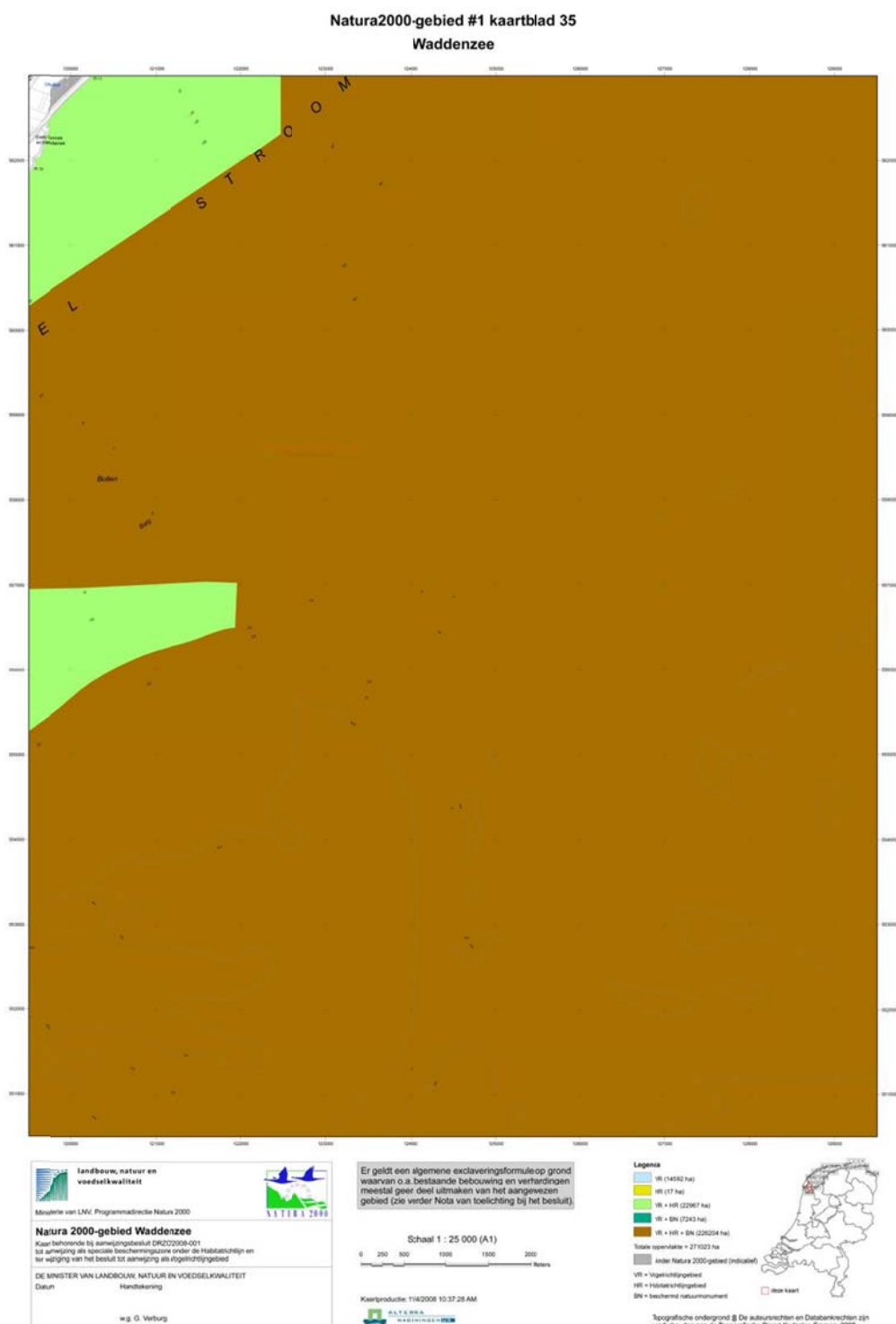
11.2 Kaartblad 25 - Waddenzee

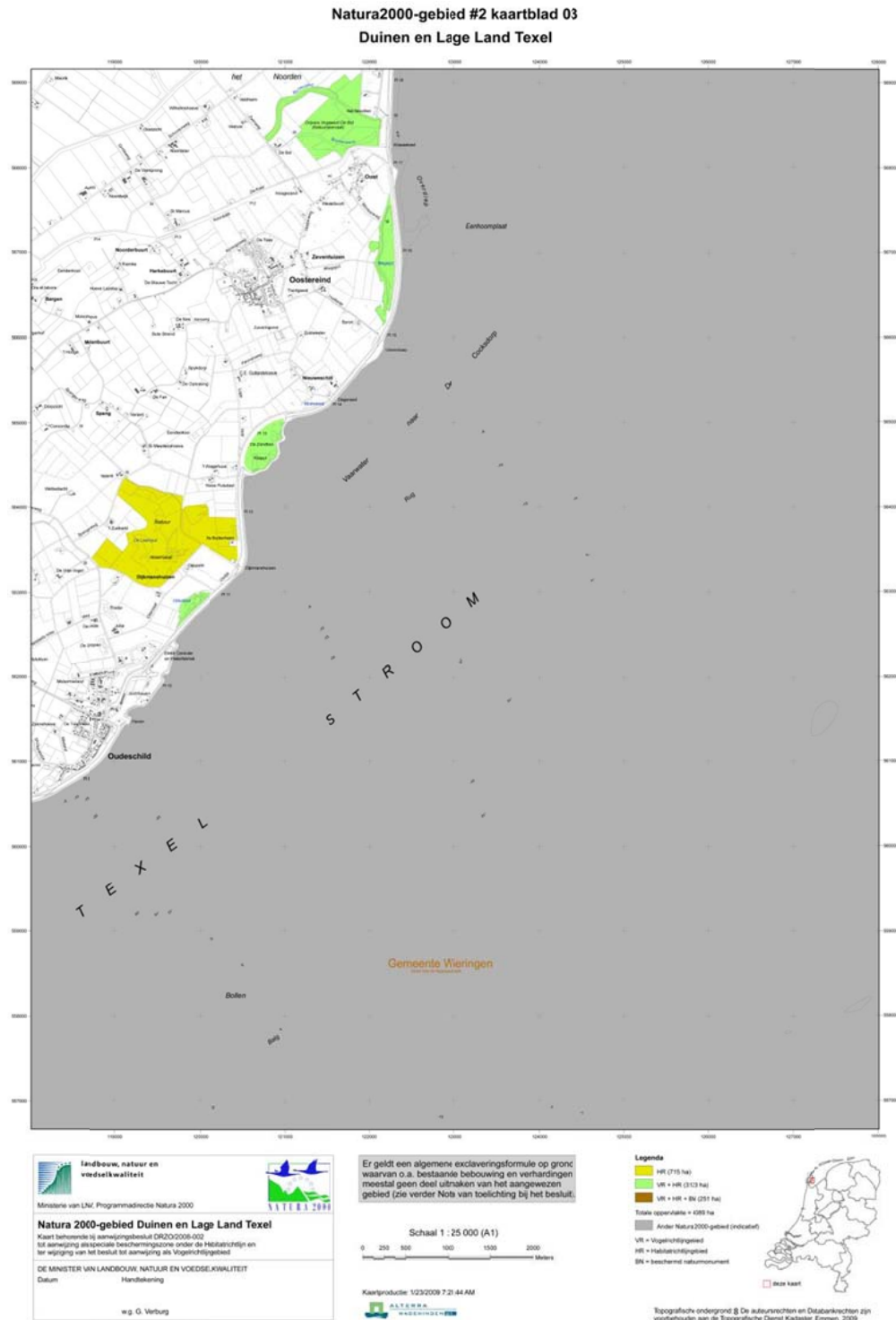
11.3 Kaartblad 30 - Waddenzee

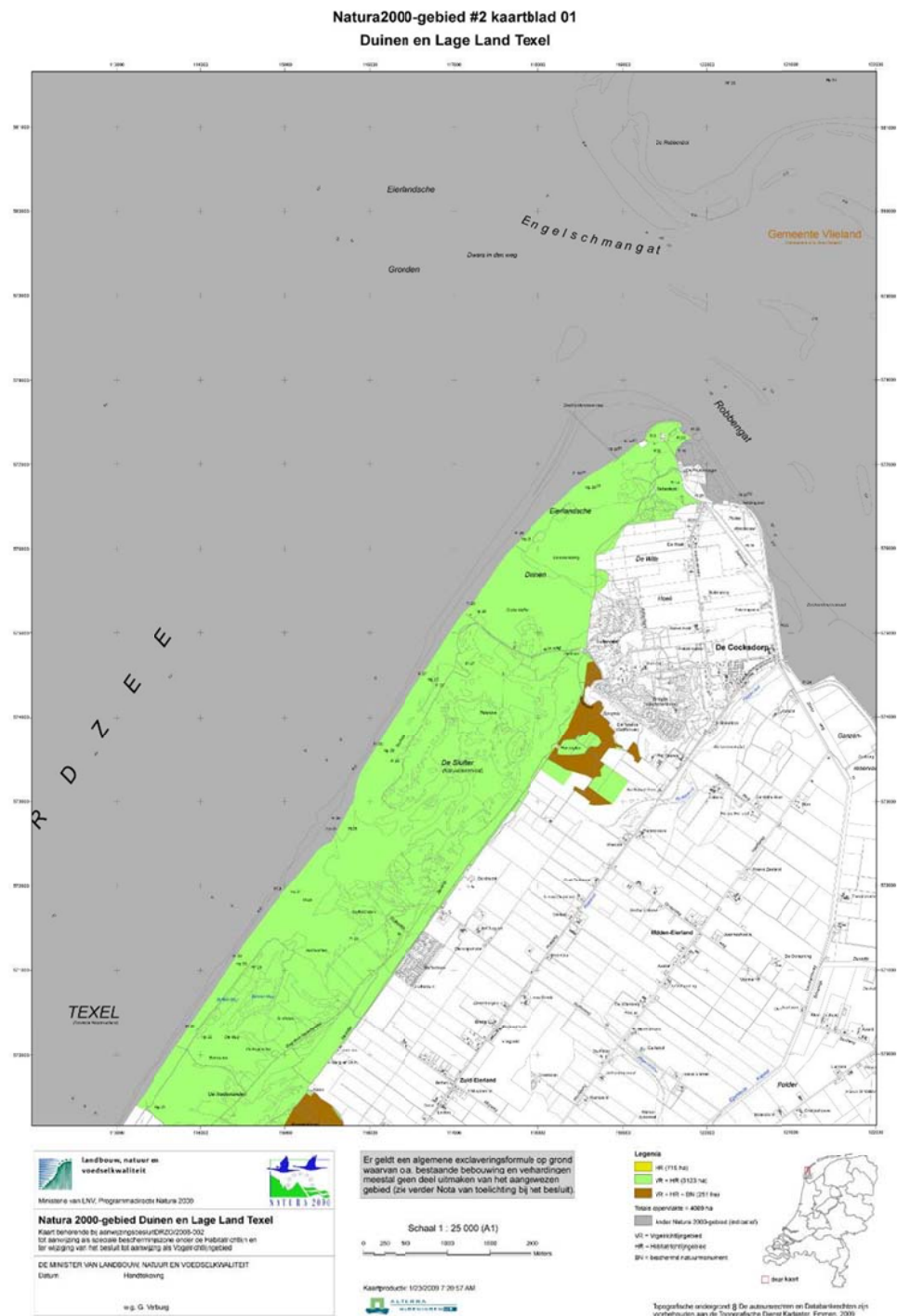
11.4 Kaartblad 35 - Waddenzee

12.2 Kaartblad 03 - Duinen en Lage Land van Texel

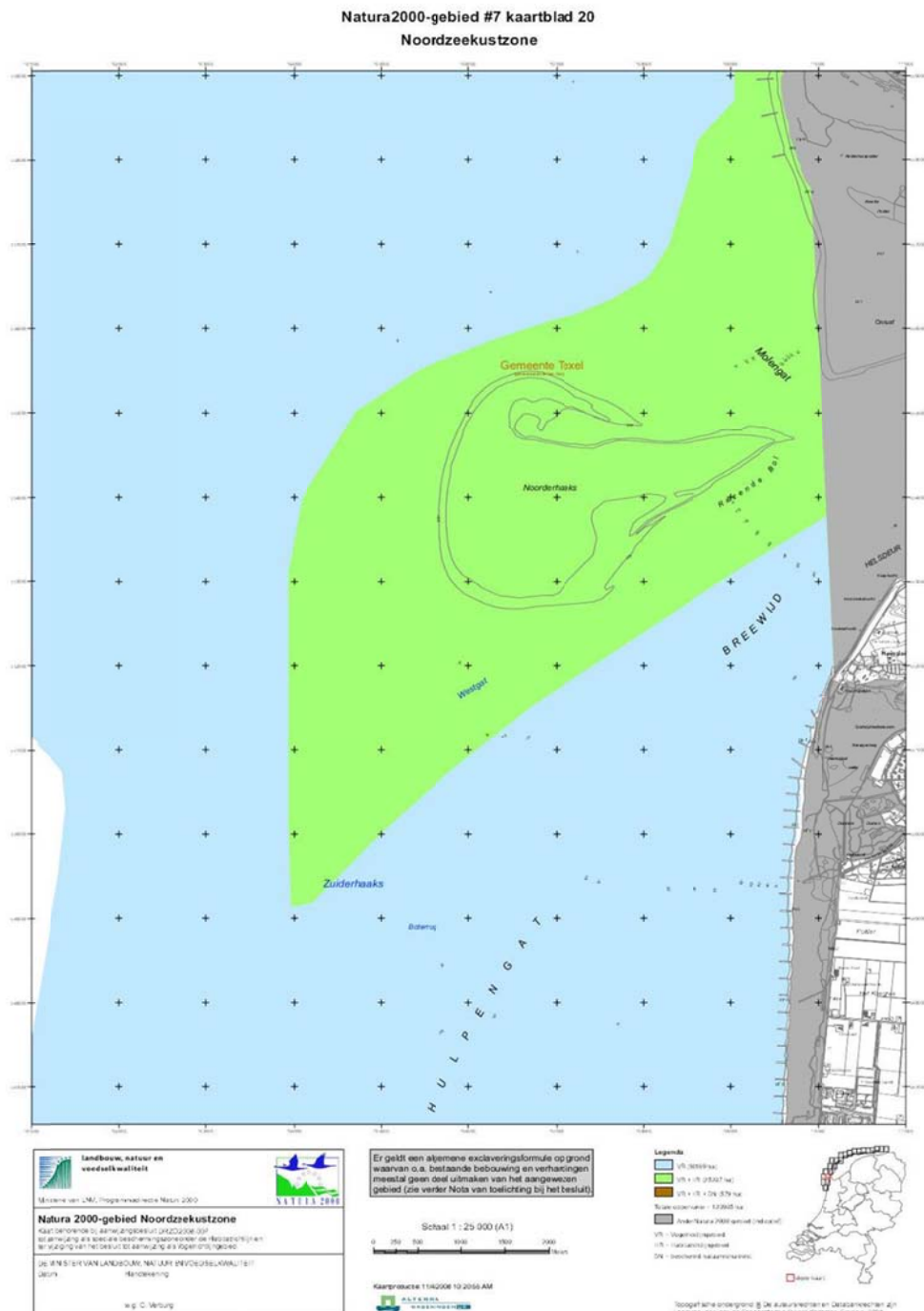

12.3 Kaartblad 01 - Duinen en Lage Land van Texel

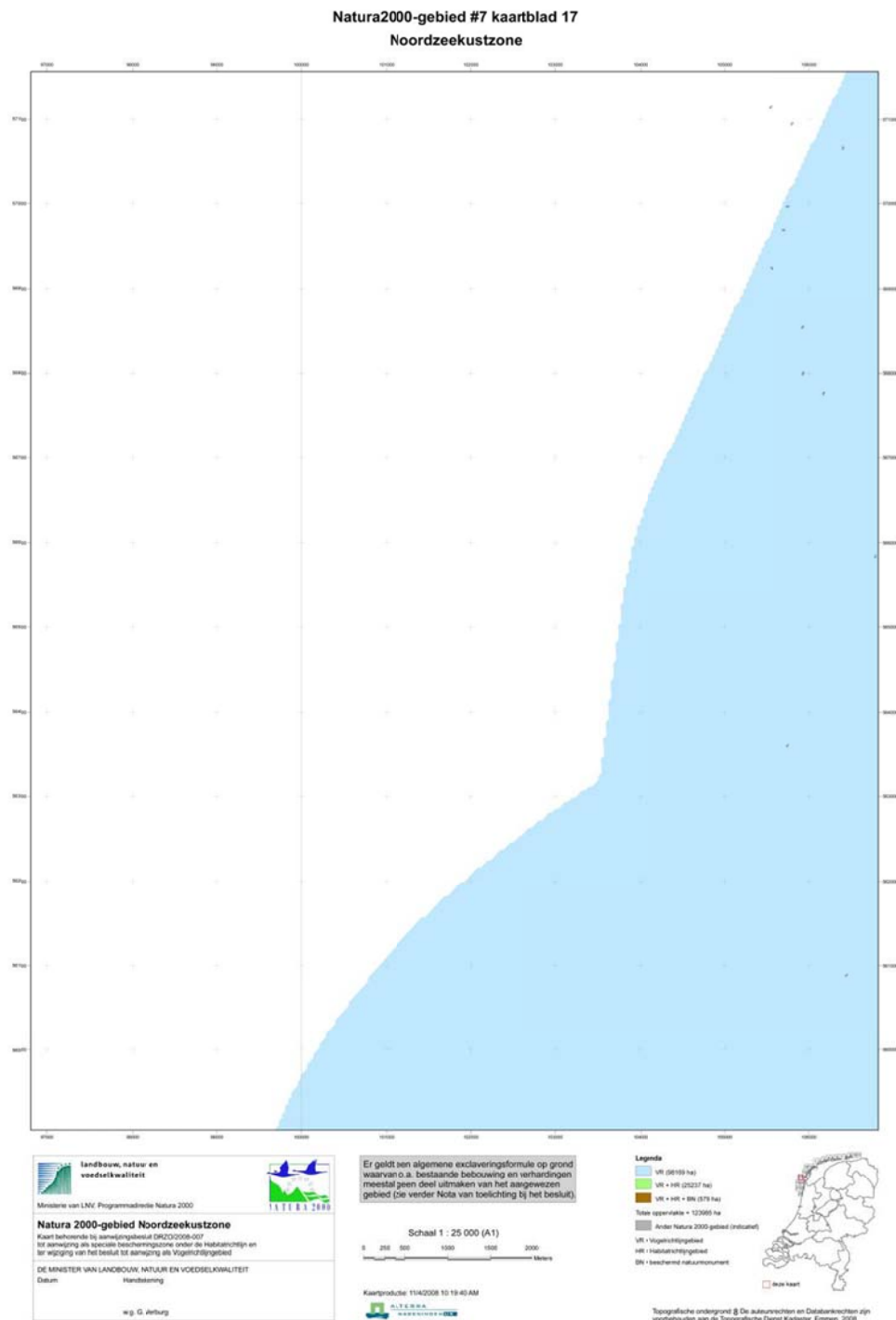

13. Bijlage 5 Natura 2000-gebied #7

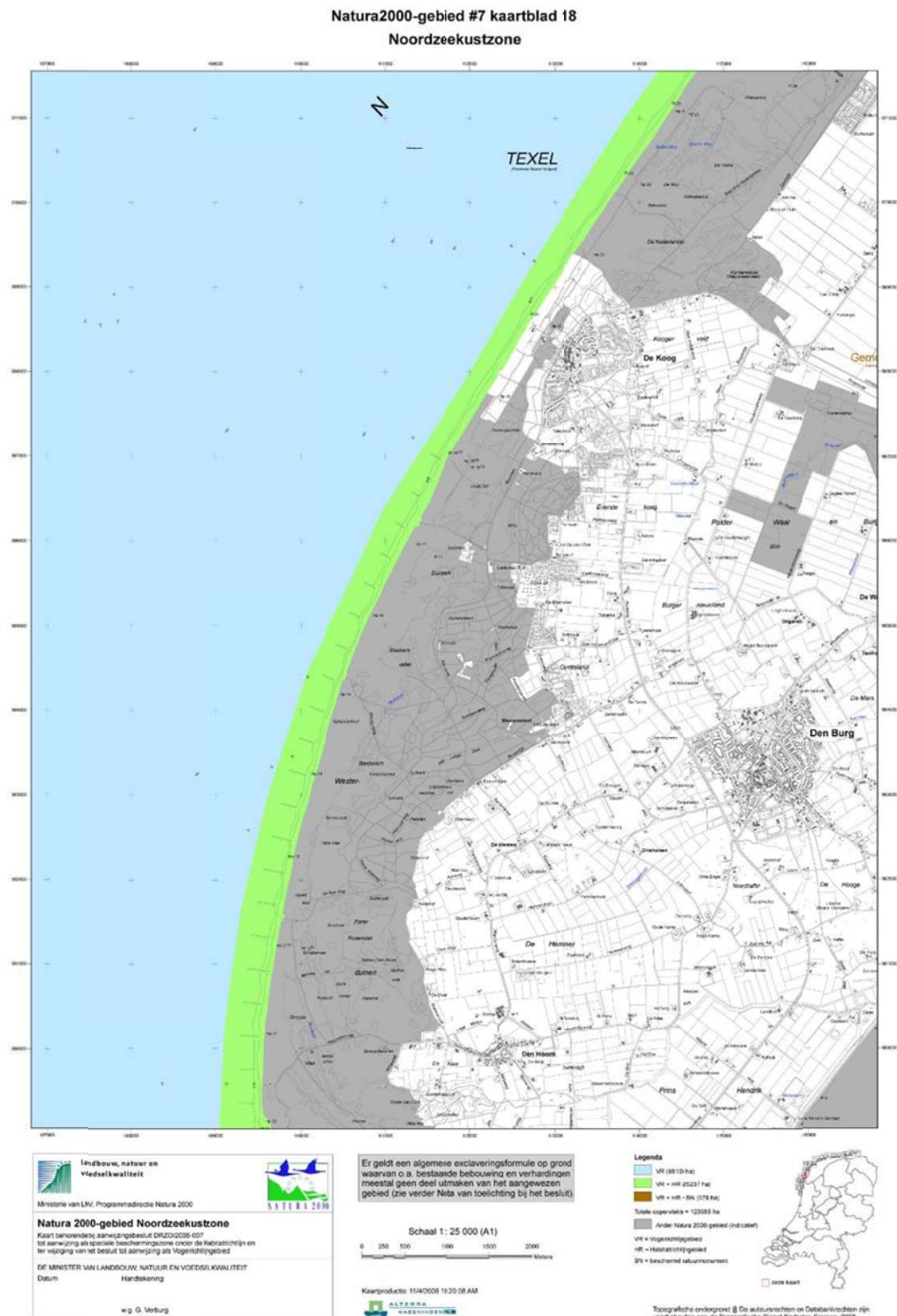
13.1 Kaartblad 20 - Noordzeekustzone

13.2 Kaartblad 17 - Noordzeekustzone

13.3 Kaartblad 18 - Noordzeekustzone

13.4 Kaartblad 16 - Noordzeekustzone

13.5 Kaartblad 15 - Noordzeekustzone

